Školní vzdělávací program **Škola základ života**(dle RVP ZV)

Základní škola a mateřská škola Slabce, okres Rakovník Slabce 42 270 41

Ředitel školy: Mgr. Jan Hůla *IČO*: 470 132 22

Telefon/Fax: 313 550 143 *E-mail*:zsslabce@seznam.cz

Webové stránky: www.zsslabce.cz

Zřizovatel: Městys Slabce, Slabce 28 270 41

Telefon/Fax: 313 550 144

Zahájení výuky dle ŠVP: 1.9.2016

Mgr.Jan Hůla
ředitel ZŠ a MŠ Slabce

1. Charakteristika školy(materiální,ekonomické a BOZP podmínky)

Základní škola ve Slabcích byla zařazena do sítě škol s účinností od 1.září 1996. Od 1. ledna 1993 je právním subjektem . Vzhledem k charakteru hospodářské činnosti je škola příspěvkovou organizací. V právních vztazích vystupuje svým jménem. Zřizovatelem školy je Městys Slabce. Od 1.1.2003 přešla pod právní subjekt Základní škola i mateřská škola ve Slabcích.

Základní škola Slabce poskytuje základní vzdělávání podle osnov a učebních plánů schválených MŠMT ČR.(RVPZV) Činnost školy je vymezena školským zákonem č.561/2004 Sb., ve znění pozdějších úprav a předpisů.

Základní škola Slabce je umístěna na jižní hranici rakovnického okresu. Sousedními okresy jsou Rokycany a Plzeň -sever . Škola má 9 ročníků a člení se na první a druhý stupeň. První stupeň tvoří první až pátý ročník a druhý stupeň šestý až devátý ročník.

Ve škole je vyučován anglický jazyk ve třetím až devátém ročníku a německý jazyk v 8. a 9.ročníku.

Zájmová činnost je pestrá, rozmanitá, umožňuje žákům rozvíjet jejich osobnost, vybrat si činnost podle zájmů, zálib, potřeb a rodičům často pomáhá vyřešit problém s volným časem jejich dětí. V počítačové učebně je využíváno deset žákovských stanic a jedna učitelská stanice. Učebna slouží nejen pro potřeby výuky, ale i pro zájmovou činnost.

Škole chybí velká tělocvična. Pro cvičení žáků je využíváno blízké hřiště a park. Ve škole byly pro tyto účely uvolněny a upraveny dvě největší učebny, které byly uzpůsobeny jako prostorově menší ale zcela funkční cvičebny.

Vzhledem k tomu, že v roce 1989 byla otevřena nová osmitřídní přístavba s příslušenstvím, je škola velmi dobře prostorově i technicky vybavena . K vybavení školy patří výpočetní technika, kopírky, videorekordéry, fax, barevné televizory, připojení na Internet atd. a interaktivní tabule. Všechny výše uvedené prostředky slouží výuce i zájmové činnosti dětí.

Ekonomické podmínky jsou zcela podřízeny platným finančním předpisům v oblasti příspěvkových organizací. Pro upřesnění situace je třeba zmínit, že škola je ve výjimce z počtu žáků a její mzdové a provozní náklady jsou dofinancovávány zřizovatelem.

FKSP je využíván pro zabezpečení kulturních, sociálních a dalších potřeb v souladu s vyhláškou č.310/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů. S pomocí FKSP škola zajišťuje každý rok setkání současných a bývalých učitelů školy a poskytuje příspěvky zaměstnancům a jejich dětem na rodinnou rekreaci.

Ve škole pracuje jedno oddělení školní družiny.Vzhledem ke spádovému charakteru naší školy je činnost družiny mládeže velmi důležitá a pro mnohé rodiče nepostradatelná. Činnost družiny je členěna na ranní a odpolední družinu.

Žáci se stravují ve školní jídelně, která je od 1.8.2008 součástí naší školy.

Při všech činnostech, které souvisely s výchovou a vzděláváním vytváří škola vhodné podmínky pro bezpečnost a ochranu zdraví žáků i zaměstnanců, podrobněji rozpracovány ve školní dokumentaci BOZP, Školním řádu, Minimální preventivní strategii a v Krizovém plánu.

Dne 15.12.2005 byla zřízena školská rada, která zahájila svoji činnost 15.2.2006. Školská rada je devítičlenná.

Zároveň se daří dobré spolupráci s místním občanským sdružením Slabecko, Městysem Slabce, mikroregionem Balkán, místními podnikateli a spolky.

Charakteristika pedagogického sboru(personální podmínky)

Pedagogický sbor tvoří ředitel, 8 učitelů a 1 vychovatelka školní družiny. Sbor je smíšený a rovnoměrně rozložený pokud jde o pohlaví. Věkově se jedná o průměrný sbor. Odborná kvalifikovanost sboru je spíše podprůměrná, hlavně na druhém stupni ZŠ. Pedagogové jsou vedeni ke zvyšování kvalifikovanosti, případně k rozšiřování dovedností formou DVPP. Na škole působí výchovný poradce, preventista sociálně patologických jevů a správce IT . Cílem je kvalifikovaný a aprobovaný sbor s universálními pedagogy.

Dlouhodobé projekty

Škola je zapojena v projektu EU-Investice do rozvoje vzdělávání Projekt: Škola základ života(Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT)-využívání ICT technologií, vytváření a využívání digitálních učebních materiálů, Čas proměn a Zdravé zuby.

Charakteristika žáků

Převážná většina žáků jsou děti ze Slabec a blízkých spádových obcí. Zhruba polovina žáků dojíždí, tomuto je zároveň podřízen časový režim školy, tzn. začátek vyučování již v 7.35, vzhledem k návaznosti na autobusovou dopravu.
1.hodina 7.35-8.20
2.hodina 8.30-9.15
3.hodina 9.35-10.20
4.hodina 10.30-11.15
5.hodina 11.25-12.10
Polední přestávka(12.10-13.10)
6.hodina 13.10-13.55
7.hodina 14.05-14.50
Velkou pozornost věnujeme žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, s kterými je pracováno formou integrace, vytvářením PLPP a IVP, jejich pravidelným vyhodnocováním, ale i žákům s ostatním zdravotním postižením a žákům mimořádně nadaným.
V případě přestupu žáka z naší školy na jinou a naopak je naší snahou co nejvíce ulehčit tento přestup především žákovi a rodičům.
Postup je následující: Navázání kontaktu se školou na kterou žák přestupuje nebo odkud přišel, porovnání konkrétního obsahu školních vzdělávacích plánů, případné konzultace a navození souladu a rovnováhy mezi zvládnutým učivem, dovednostmi a vědomostmi v souladu s ŠVP, a především RVPZV. Vše samozřejmě v úzké spolupráci s rodiči žáka. Vše je podřízeno vedení třídního učitele ve spolupráci s výchovným poradcem a učiteli dotčených předmětů. V případě nutnosti stanovíme individuélní vzdělávací plán, směřující k vytvoření souladu s dosaženými dovednostmi a vědomostmi a naším ŠVP(RVPZV).

Spolupráce se zákonnými zástupci a ostatními subjekty

Spolupráce se zákonnými zástupci je neustále rozvíjena a je naší jednou z hlavních priorit. Rodiče mohou kdykoli po dohodě s vyučujícím školu navštívit, a to jak v rámci návštěv

vyučovacích hodin, tak v rámci konzultačních hodin, které má každý pedagog určeny a po dohodě i mimo ně. Zároveň probíhají každý rok dvě třídní schůzky, v případě nutnosti i více. Důležitá je spolupráce se specializovanými školskými pracovišti (PPP a SPC).
Naší snahou je zároveň zapojovat rodiče do života školy formou spolupráce ve volnočasových aktivitách, případně v plaveckém výcviku či lyžařském kursu. Každoročně probíhá setkání rodičů a dětí v rámci Dne matek, k informovanosti rodičů a veřejnosti slouží webové stránky školy a zpravodaj místního městyse.

Škola úzce spolupracuje s Městysem Slabce, sdružením Mikroregion Balkán a místními zájmovými spolky.
Velmi dobrá je spolupráce se školskou radou a místní knihovnou.
Zároveň se škola zapojuje do charitativní činnosti, velmi dobrá spolupráce je s Dopravním hřištěm Rakovník, policií ČR a spolupráce s Gymnáziem Z.Wintera Rakovník při realizaci peer programů.
Naším cílem je přivést ke spolupráci, hlavně v rámci volnočasových aktivit, více rodičovské veřejnosti a nadále prohlubovat spolupráci s výše uvedenými subjekty.

2.Charakteristika ŠVP

Máme několik základních pravidel:

- ***Vstoupil jsi - pozdrav.***
- ***Odcházíš - rozluč se.***
- ***Chceš-li - řekni prosím.***
- ***Dostaneš-li - řekni děkuji.***
- ***Používej i ostatní "kouzelná" slova, která k sobě lidi přibližují.***
- ***Nikoho nebij, nejsi slaboch, který si musí dokazovat svou sílu.***
- ***Nenič. Co posloužilo tobě, poslouží i druhým.***
- ***Netrap se. Zaklepej a vstup. Poděl se o všechny radosti i starosti.***
- ***Važ si sám sebe. Každý má svou cenu.***
- ***Chraň vše, co chceš, aby jiní respektovali.***
- ***Veškerá rozhodnutí týkající se tebe musí plně brát v úvahu tvůj nejlepší zájem.***
- ***Škola respektuje tvé právo na svobodu myšlení, svědomí a náboženství a při tom respektuje roli rodičů jako průvodce.***

Naše škola má svá určitá specifika, vyjádřena v předchozí charakteristice školy, která ji odlišují od ostatních běžných škol a tím dochází k její profilaci.

Zaměření školy(cíle a formy vzdělávání)

Vzdělávání formou školy rodinného typu
Bezpečné, vstřícné, klidné a motivující prostředí
Výchova ke zdravému životnímu stylu
Výchova k ochraně přírody
Vytváření podmínek pro žáky talentované ale i žáky s různými druhy vývojových poruch učení
Vytvářet u žáků pozitivní a odpovědný vztah k regionu ve kterém žijí
Práce s výpočetní technikou

- chceme vést žáky k týmové práci, vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu
- zavádět do výuky efektivní metody výuky
- výrazně posilovat výuku cizích jazyků
- vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií
- podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů
- vést žáky k dodržování stanovených pravidel,hlavně školního řádu
- klást důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny
- učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v jejich životě
- vést žáky k prezentaci své práce na veřejnosti
- nabízet našim žákům co nejsnadnější přístup k informacím
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

Délka vzdělávání: základní školní docházka - 9 let

Podmínky přijímání uchazečů: povinná školní docházka, úspěšně absolvovaný zápis do 1.ročníku

Ukončení vzdělávání: konec povinné školní docházky, doložka o ukončení základního vzdělávání

Výchovné a vzdělávací strategie

1.Vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- dodržování etiky komunikace
- práce v týmu
- komunikace různými prostředky

2.Vést žáky k osvojení si strategie učení a motivace k celoživotnímu vzdělávání
- dostatek informačních zdrojů
- propojení informací se skutečným životem
- prezentace vlastní práce
- zařazování metod podporujících zvídavost
- výuka bez nerovnosti a ponížení

3.Vést žáky k tvořivému myšlení, logice a následnému řešení problémů
- uplatňovat základní myšlenkové operace(analýza, syntéza,srovnávání, třídění)
- rozvíjet logické uvažování
- nalézání vzájemných vztahů a příčin

4.Vést žáky k projevu osobnosti, práva, svébytnosti, zodpovědnosti a plnění povinností
- vhodnou formou prosazovat své zájmy
- učit se argumentovat
- demokracii nezaměňovat za anarchii
- umět se rozhodnout a nést za to důsledky

5.Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti a naučit je žít společně s jinými lidmi
- solidarita s druhými
- rozvíjet schopnost empatie
- ohleduplnost vůči starým a nemocným lidem
- kritický a aktivní postoj k negativním projevům ve škole a na veřejnosti(rasismus,šikana)

6.Vést žáky ke spolupráci a respektu k práci a úspěchu
- spolupráce ve výuce
-odpovědnost za výsledky společné práce
- jasná pravidla pro občanské soužití

7.Vést žáky k uplatňování získaných vědomostí a dovedností
- sebehodnocení žáků
- pracovní dovednosti a návyky
- informační a poradenská činnost v oblasti profesní orientace

8.Vést žáky k vnímavosti a pozitivnímu chování k lidem, svému okolí a přírodě
- kultivovaně a otevřeně projevovat svoje city
- ohleduplný a citlivý vztah k lidem

9.Vést žáky rozvoji a ochraně svého fyzického a duševního zdraví

- důsledná a účinná prevence šikany a násilí
- vhodné prostředí-bezpečí
- vztahy ve škole

10.Vést žáky k tvořivosti a asertivnímu chování

- podpora a realizace vlastních nápadů
- vytváření situací podněcujících asertivitu

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- umožňuje osvojit si strategii učení a motivaci k učení
- individuálním přístupem je maximalizována šance na prožití úspěchu
- vytvářením situací, které vedou v důsledku k dobrému pocitu z vykonané práce

Kompetence k řešení problémů

- umožňuje hledat různá řešení problémových úkolů
- zařazování úloh z praktického života
- vytvářet situace vedoucí k vyhledávání, třídění a využívání informací

Kompetence komunikativní

- umožňuje vést žáky k vhodné a konstruktivní komunikaci mezi sebou i s dospělými
- argumentace vhodnou formou
- vytvářet situace vedoucí k umění naslouchat názorům jiných

Kompetence sociální a personální

- umožňuje rozvíjet spolupráci a respektovat práci ostatních
- respektování předem dohodnutých pravidel, základy týmové práce
- vytvářet situace vedoucí ke kooperativnímu chování, střídání rolí ve skupině

Kompetence občanské

- umožňuje uplatňovat svá práva a plnit zároveň své povinnosti
- důraz je kladen na výchovu ekologicky myslícího jedince,zodpovědného za své chování
- vytvářet situace vedoucí k pochopení zodpovědného chování, modelové situace

Kompetence pracovní

- umožňuje rozvíjet své reálné vědomosti, dovednosti a schopnosti
- důraz je kladen na budoucí profesní orientaci, uplatnění v profesním a osobním životě
- vytvářet situace vedoucí k objektivnímu sebehodnocení,volbě povolání

Kompetence digitální

- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do výuky
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pravidla, průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

PLPP sestavuje třídní učitel za pomoci výchovného poradce, případně ředitele školy. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním proběhnou rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce, případně ředitel školy, stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy i žákem samotným. PLPP je vyhodnocen nejdéle do 3měsíců od jeho započetí a přijata opatření na základě jeho výsledků, případně konzultován s poradenským pracovištěm.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky od druhého, případně třetího stupně podpory (s doporučením poradenského zařízení a s písemnou žádostí a informovaným souhlasem zákonných zástupců, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 5. a 9. ročník, bude na základě doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků.(viz.metodika a nařízení ředitele školy) IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména zařazení do programu Náprav, případně zařazení do doučovacích proužků a samozřejmostí je posílení individuálního přístupu.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným

poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP i ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky."

Vše je směřováno ke zvýšení motivace a k rozšiřování základního učiva do hloubky. Zároveň žáky usměrňujeme v osobnostní výchově, vedeme jek rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Své mimořádné schopnosti mají možnost uplatňovat v různých vědomostních soutěžích.

Ve všech případech je vedena úzká, častá a otevřená komunikace a spolupráce mezi žákem, školou a rodiči žáka, případně poradenským zařízením.

Průřezová témata

Průřezová témata reprezentují v ŠVP ZV okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- **Environmentální výchova**
- **Osobnostní a sociální výchova**
- **Výchova demokratického občana**

- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**
- **Multikulturní výchova**
- **Mediální výchova**

Enviromentální výchova

Charakteristika průřezového tématu

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování racionální stránky osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky osobnosti jedince. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** zdůrazňuje pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí, dynamických souvislostí od nejméně složitých ekosystémů až po biosféru jako celek, postavení člověka v přírodě a komplexní funkce ekosystémů ve vztahu k lidské společnosti, tj. pro zachování podmínek života, pro získávání obnovitelných zdrojů surovin a energie i pro mimoprodukční hodnoty (inspiraci, odpočinek). Klade základy systémového přístupu zvýrazňujícího vazby mezi prvky systémů, jejich hierarchické uspořádání a vztahy k okolí. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** téma odkrývá souvislosti mezi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálními jevy s úrazem na význam preventivní obezřetnosti v jednání a další principy udržitelnosti rozvoje. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví** se téma dotýká problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. V souvislosti s problémy současného světa vede k poznání důležitosti péče o přírodu při organizaci masových sportovních akcí. Propojení Environmentální výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům aktivně získávat a sdílet zásadní informace týkající se naléhavých otázek životního prostředí. To umožňuje jednak hlouběji poznávat a vyhodnocovat závažnost ekologických problémů, jednak zvyšovat zájem žáků, aby modelovali a prezentovali varianty jejich řešení, komunikovali o nich, a vyhodnocovat jejich možné dopady na úrovni lokální a globální. Komunikační technologie podněcují zájem o způsoby řešení ekologických problémů možností navazovat kontakty v této oblasti a vyměňovat si informace v rámci kraje, republiky i EU a světa. Vzdělávací Oblast **Umění a kultura** poskytuje Environmetální výchově mnoho příležitostí pro zamýšlení se nad vztahy člověka a prostředí, k uvědomování si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot a přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí. Propojení tématu se vzdělávací oblastí **Člověk a svět práce** se realizuje prostřednictvím konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí. Umožňuje poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí.

Zařazení v jednotlivých ročnících

1.ročník

Čj -------
M -------
Pč pochopení složitosti vztahů člověka a životního prostředí-práce s přírodními a umělými materiály
Prv. roční období-vycházka, beseda, hra
Tv vliv prostředí na zdraví, ochrana přírody při Tv akcích-vycházka, cvičení v přírodě
Vv vztah člověka a přírody-tématické práce v přírodě, výtvarná hra
Hv -------

2.ročník

Čj texty o přírodě-vyprávění, beseda
Hv --------
M --------
Pč pochopení složitosti vztahů člověka a živ.prostředí-ekol.hra, úklid parku, okolí školy
Prv. roční období v přírodě, tradice-vycházka, beseda
Tv vliv prostředí na zdraví-cvičení v přírodě
Vv vztah člověka a přírody-kreslení přírody a v přírodě, soutěž s ekol. tématikou

3.ročník

Čj texty o přírodě-vyprávění, beseda
M ------
Pč pochopení složitosti vztahů člověka a živ.prostředí-soutěž,práce s přírodninami
Hv ------
Prv. roční období v našem okolí-hra, beseda
Tv ochrana a chování k přírodě při konání sport.akcí, Tv aktivity v přírodě-beseda,soutěže
Aj ------
Vv vztahy člověka k přírodě,zákonitosti jednotl.ekosystémů-les,soutěž, hra

4.ročník

Aj ------
Čj texty o přírodě, ekosystém les,kulturní krajina-rozhovor
Hv -------
M -------
Pč člověk a životní prostředí, ekol. zemědělství-zpracování jednotl.témat, výrobky, úklid okolí
Př rozmanitost ekosystémů, společenstva, voda-malé projekty
Tv prostředí a zdraví, zdravý životní styl-hra, rozhovor
Vl průmysl,životní prostředí, doprava ,ochrana přírody a kult. památek-rozhovor, témat.vycházky
Vv vztah člověka k prostředí, odpad.hospodářství-soutěž,hra

5.ročník

Aj -----
Čj biosféra a přírodní zdroje-ochrana, náš životní styl-rozhovor,beseda
Hv výměna informací v rámci ČR-ekologie-pokus
M péče o životní prostředí, řešení odpad.hospodářství-slovní úlohy
Pč základní přírodní rozmanitost a konkrétní pracovní aktivity-integrace v předmětu
Př rozmanitost podmínek života na Zemi, člověk a jeho vliv na živ. Prostředí-pokus, jednoduchý projekt

Vl rostlinná a živočišná výroba, tvorba a ochrana živ.prostředí-rozhovor a beseda
Tv prevence civilizačních chorob, aktivní sport,upevňování zdraví v návaznosti na zdravý životní styl-integrace do předmětu
Vv člověk a prostředí, estetické hodnoty přírodního prostředí-soutěž, hra

6.ročník

Aj moře, lidská sídla, vliv na biosféru
Čj průmysl a životní prostředí, doprava a ekolog. zátěž-slohové práce,integrace v předmětu
D moře,kulturí krajina, půda zdroje výživy,stavby a životní prostředí-rozhovor, integrace v předmětu
F ekosystémy, energie a příroda, suroviny-pokus, rozhovor, integrace
Hv vztah člověka k prostředí, estetické hodnoty a kvalita prostředí-integrace do předmětu
Inf výměna informací vzhledem k živ.prostředí,aktuální informace o živ.prostředí-hra, prezentace
M lidské aktivity a problémy živ. prostředí-slovní úlohy
Pč odpady a hospodaření s odpady, přírodní zdroje pěstitelství-pracovní aktivity,integrace
Př ekosystémy, vodní zdroje, lidská sídla-rozhovor,hra,integrace
Tv prostředí a zdraví-cvičení v přírodě,integrace do předmětu
Vo rok a jeho proměny, vztah člověka k prostředí-rozhovor,media
Vv ekosystémy,zákl.podmínky života, estetické kvality ž.prostředí-integrace,přír.obrazy
Z získávání surovin, mimoprodukční hodnoty ž.prostředí-rozhovor,media,integrace

7.ročník

Aj ------
Čj vztah k biosféře,ochrana přírody-integrace do předmětu, slohové útvary
D využití rostlin. a nerostného bohatství v dějinách-hra,rozhovor
F pochopení základních přírodních zákonitostí-pokus, hra, integrace
Hv vztahy člověka a prostředí, zdroj inspirace a hodnot-integrace
Inf. Výměna informací vzhledem k živ.prostředí, glob.a ekol.katastrofa- integrace
Kaj. nerovnoměrnost života na Zemi,ekologie-integrace do předmětu
M zpracování materiálů, vliv průmyslu na prostředí
Oar společnost, jednání občana v souvislosti s okolním prostředím-beseda
Pč role profesí ve vztahu k ŽP, prac.aktivity ve vztahu k ŽV-integrace
Př společenstva les,voda, trop.prales, biodiverzita,ekosystémy-rozhovor,projekt,prezentace
Tv vliv prostředí na zdraví, ochrana prostředí při Tv akcích LOH a ZOH-media, hra,integrace
Vv příroda a prostředí ve výtvarném umění-soutěž,integrace
Z ekologie, podmínky v jednotlivých ekosystémech-projekty,integrace

8.ročník

Aj ------
CvAj ekologie-prezentace, text
CvČj biosféra, ochrana přírody a přír.zdrojů-sloh.útvar,rozhovor
KAj ekosystémy, vztah LOH a ZOH k přírodě-rozhovor
Čj -------
D rostl.a živočišné zdroje, těžba surovin v souvislosti s ŽP-integrace do předmětu
F vliv výroby elektrické energie na prostředí-media,pokus
Hv vztah člověka k okolí-integrace
Ch získávání obnovitelných druhů energie, znečistění a tvorba ŽP-pozorování,pokus
M lidské aktivity a problematika ŽP, odpadové hospodářství-slovní úlohy
Oar principy udržitelnosti rozvoje společnosti, každodenní chování jedince k okolí-rozhovor,projekt
Pč profesní činnosti a ŽP,zemědělství a průmysl-pokus,integrace
Př biosféra,ekosystémy, vztahy mezi organismy-projekt,pokus,pozorování
Tv vliv prostředí na zdraví, ochrana prostředí při Tv akcích LOH a ZOH-media, hra,integrace

Vv okolní krajina, výtvarné osvojování přírody-soutěž
Z ekologie,ochrana přírody a přírodních zdrojů-PC,media,integrace

9.ročník

Aj ------
Čj biosféra, ochrana přírody jako celku a přírodních zdrojů-média
F výroba elektrické energie, hluk,spalovací motory a ŽP-pokus,integrace
Hv vztah člověka k okolí-integrace
M vztah člověka k prostředí-obec,mapy,měřítko-slovní úlohy
Pč základní přírodní zákonitosti, pracovní aktivity ve prospěch ŽP-integrace
Př ekologie, krajina a její přetváření, biosféra, obnovitelné druhy energie-pokus,prezentace
D devastace ŽP, kolektivizace, industrializace-rozhovor,integrace
Ch zdroje surovin a energií,ekol.havárie,chem.průmysl-pokus,integrace
Nr informace o přírodních výtvorech, CHKO Křivoklátsko, Info o NP-projekt
Tv vliv prostředí na zdraví, ochrana prostředí při Tv akcích LOH a ZOH-media, hra,integrace
Vv přírodní a sociální prostředí, kulturní a umělecké hodnoty ŽP-soutěž,integrace
Oar souvislosti mezi ekolog.,technicko ekonomickými a sociálními jevy, třídění informací-média
Z ekologie,obec,nejbližší okolí-média,prezentace

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.

Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Vztah osobnostní a sociální výchovy ke vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** je založen na samotném faktu komunikační podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti. Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, zdravému sebepojetí, seberegulaci a k udržení psychického zdraví – psychohygieně, komunikaci, mezilidským vztahům. Úzká je vazba ke vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**, a to k Výchově k občanství a k jejím částem "Člověk ve společnosti", "Člověk jako jedinec". Konkrétně k tématům

"lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití" (Člověk ve společnosti) a "podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka, osobní rozvoj" (Člověk jako jedinec). Všechna tato témata jsou v Osobnostní a sociální výchově vnímána jako samostatná. Osobnostní a sociální výchova klade důraz na získávání praktickým dovedností spjatých s uvedenými tématy. Vazba ke vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** se týká evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace a seberegulujícího jednání jako základního ekologického principu. Nabízí též možnosti rozvoje emocionálních vztahů, osobních postojů a praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí. Vazba na vzdělávací oblast **Umění a kultura** se týká především společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetična – jako např. estetiky chování a mezilidských vztahů a chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa. V osobnostní a sociální výchově lze účinně využít různých postupů dramatické výchovy. Doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova užívá jako základní metody nástroje dramatické a inscenační tvorby, osobnostní a sociální výchova vedle toho užívá i tréninkové postupy sociálně psychologické povahy, které nemají divadelní podstatu. Propojení se vzdělávací oblastí **Člověk a zdraví** je vhodné v tématech reflektujících fyzickou stránku člověka, sociální vztahy, komunikaci a rozhodování v běžných i vypjatých situacích. Osobnostní a sociální výchova tak může napomoci k získání dovedností vztahujících se k zdravému duševnímu a sociálnímu životu. Rovněž přispívá k realizaci vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**, zejména zdokonalováním dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá k zvládání vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů)
- formuje studijní dovednosti
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci je užitečné zařazovat do výuky ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí.

Vzhledem k tomu, že se jedná o živá setkání dotýkající se osobní existence, je třeba počítat s tím, že na různé věci budou mít žáci různé názory, že se může objevit odmítání témat či technik, ostych, případně, že některé hry tzv. "nevyjdou". Právě tyto okamžiky však bývají v Osobnostní a sociální výchově velmi užitečné, neboť nabízejí příležitost k přemýšlení o tom, co se děje.

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
- **Sebepoznání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
- **Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
- **Psychohygiena** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích
- **Kreativita** – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

Sociální rozvoj

- **Poznávání lidí** – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
- **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
- **Komunikace** – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
- **Kooperace a kompetice** – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci
- **Hodnoty, postoje, praktická etika** – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Zařazení v jednotlivých ročnících

1.ročník

Čj - komunikace mezi lidmi – dramatizace pohádek,besedy,soutěže,hry
Prv - moje rodina, člověk a jeho zdraví – hry,rozhovory
Vv - vnímání a utváření mimouměleckého estetična, umění jako prostředek komunikace – výstavy,besedy,skupinové výtvarné práce
Hv - poslech hudby, hudba jako prostředek ke komunikace – konzerty,poslechy
Pč – utváření praktických životních dovedností v různých pracovních situacích, komunikace v týmu – didaktické hry,skupinové práce,vycházky
Tv - účinky konkrétních pohyb. činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. – pohybové hry,cvičení v přírodě

2.ročník

Čj – komunikace mezi lidmi – dramatizace,rozhovory,besedy,didaktické hry
M– samostatnost a spolupráce při řešení matematického – didaktické hry
Prv - Osobnostní rozvoj: člověk ve společnosti. Rodina, kolektiv, stát – hry,vycházky
Vv– vnímání a utváření mimouměleckého estetična, umění jako prostředek komunikace – besedy,výstavy,skupinové práce
Hv– poslech hudby, hudba jako prostředek ke komunikace –koncerty,poslechy,sbor.zpěv
Pč– utváření praktických životních dovedností v různých pracovních situacích, komunikace v týmu – skupinové práce,didaktické hry
Tv– účinky konkrétních pohyb. činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu
- pohybové hry,soutěže,závody

3.ročník

Čj– komunikace mezi lidmi – besedy,rozhovory,dramatizace
Aj –spolupráce mezi dětmi,komunikace – hry,rozhovory
M– samostatnost a spolupráce při řešení matematického – soutěživé hry,
Prv - Moje rodina, člověk a jeho zdraví - vycházky
Vv– vnímání a utváření mimouměleckého estetična, umění jako prostředek komunikace – výstavy,besedy
Hv - poslech hudby, hudba jako prostředek ke komunikace – hry,dramatizace,konzerty,soutěže
Pč– utváření praktických životních dovedností v různých pracovních situacích, komunikace v týmu – skupinové práce
Tv - Účinky konkrétních pohyb. činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu – závody,soutěže

4.ročník

Čj- komunikace mezi lidmi. – besedy,dramatizace
Aj – rozvoj spolupráce mezi dětmi formou rozhovorů, her a skupinových cvičení
M - rozvoj pozornosti, soustředění, paměti –hry,soutěže
Vl ----
Vv– vnímání a utváření mimouměleckého estetična, umění jako prostředek komunikace-skupinové práce,besedy,vycházky,výstavy
Hv– práce ve skupině,spolupráce a komunikace v týmu,nácvik sborového zpěvu,hudba jako prostředek ke komunikaci – poslechy,sbor,zpěv,koncerty

Př - integrace
Pč - utváření praktických životních dovedností v různých pracovních situacích, komunikace
Tv -účinky konkrétních pohyb. činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Soutěže,závody

5.ročník

Čj - verbální komunikace jako klíčový nástroj jednání – hry,rozhovory,besedy
Aj – rozvoj základních dovedností dobré komunikace a uvědomování si hodnoty spolupráce formou rozhovorů, her a práce ve skupině
M ----
Hv– práce ve skupině,spolupráce a komunikace – hudební hry,poslechy,koncerty
Př - vývoj člověka,naše tělo a zdraví
Vl ----
Tv - práce ve skupině – spolupráce a komunikace v týmu zejména při kolektivních hrách
Inf - počítačová síť – spolupráce a komunikace v týmu,
osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace
Pč - vést žáky k uvědomění hodnot své práce a ostatních, spolupráce- skupinová práce, individuální práce, rozvíjet schopnosti a dovednosti, podpora pečlivosti a vytrvalosti, nápaditost a tvořivost – skupinové práce,
Vv - týká se především společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetična – skupinové práce,hry

6.ročník

Čj –verbální komunikace jako klíčový nástroj jednání –hry,rozhovory,besedy
Aj – vede k uplatňování vlastní kreativity ve skupině a získávání specifických komunikačních schopností formou her a situačních rozhovorů
M– vést k samostatnosti, k sebehodnocení, k práci ve skupinách, pomoci druhým, k pečlivosti a přesnosti, samostatnosti při řešení – hry,soutěže
D - hlavně vývoj člověka, křesťanství - DVD
Hv - Práce ve skupině, spolupráce a komunikace v týmu, nácvik sborového zpěvu a vokálních činností, kooperace při hudebním doprovodu prezentovaných skladeb
Pč -zdokonalování dovedností, týkající se spolupráce v týmu a v různých pracovních situacích – skupinové práce
Tv chlapci - člověk a jeho zdraví, spolupráce a komunikace v týmu – kolektivní hry
Tv dívky - člověk a jeho zdraví, spolupráce a komunikace v týmu – kolektivní hry
Vo -----
Z - evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulujícího jednání, jako základního ekologického principu. Rozvíjení osobního pozitivního vztahu k ŽP (člověk a jeho vliv na krajinu) – práce s mapou,atlasem,globusem
Fy - vytváření emocionálních vztahů, osobních postojů i získávání vědomostí a praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí – laboratorní práce,pokusy
Inf - vytváření emocionálních vztahů, osobních postojů i získávání vědomostí a praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí týmu
Př-vývoj jednoduchých společenstev a ekosystémů, Země a život, biologická rovnováha
Vv - týká se především společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetična – výtvarné práce

7.ročník

Čj – různé životní situace,každodenní verbální komunikace jako klíčový nástroj jednání – rozhovory,besedy

Aj – formování studijních dovedností formou rozhovorů a referátů
D - hlavně vývoj člověka, křesťanství - DVD
Hv –práce ve skupině – spolupráce a komunikace v týmu,nácvik sborového zpěvu a vokálních činností, kooperaci při hudebním doprovodu prezentovaných skladeb
Ko v Aj – přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování formou her, rozhovorů a práce s počítačem
Oar ----
Pč - zdokonalování dovedností, týkající se spolupráce v týmu a v různých pracovních situacích
Tv dívky - člověk a jeho zdraví, spolupráce a komunikace v týmu.- kolektivní hry
Tv chlapci - práce ve skupině – spolupráce a komunikace v týmu zejména při kolektivních hrách
Vv – kreativita, estetičnost, rozvoj vnímání je zařazeno ve všech tématech- výtvar.práce
Fy– laboratorní práce (spolupráce a komunikace v týmu)
Informatika – počítačová sít(spolupráce a komunikace v týmu, řešení problémů)
- samostatná práce (sebezdokonalování v práci s PC, prezentace činností)
M – samostatnost, čistota, práce ve skupinách, vytrvalost, přesnost, představivost, odvaha vyslovovat hypotézy, pečlivost - integrace
Př– ochrana přírody, opakování, ochrana člověka za mimořádných událostí – ekologická havárie, katastrofa, rozsáhlé požáry.
Z - práce ve skupině – spolupráce a komunikace v týmu, při řešení praktických úkolů – práce s mapou, atlasem, globusem

8.ročník

Čj – verbální komunikace jako klíčový nástroj jednání
Fy – laboratorní práce (spolupráce a komunikace v týmu)
Aj – vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí a jejich názorů formou rozhovorů, her a soutěží
Aj – cvičení – dovednosti pro učení a studium, rozvržení a plánování studia formou práce ve skupině
Aj – konverzace – rozšiřování dovednosti formování a komunikace vlastního postoje formou rozhovorů, her, práce ve skupině a poslechů
Tv dívky - Člověk a jeho zdraví, spolupráce a komunikace v týmu – kolektivní hry
Tv chlapci – spolupráce v týmu – kolektivní hry
Pč – zdokonalování dovedností týkající se spolupráce v týmu a v různých pracovních situacích
Oar – úcta k sobě samému a ostatním lidem - rozhovory
Cv.z Čj - verbální komunikace jako klíčový nástroj jednání –rozhovory,diskuze,besedy
Vv – kreativita, estetičnost, rozvoj vnímání je zařazeno ve všech tématech
Př - Lidské chování a jeho vývoj - DVD
D –člověk ve společnosti a člověk jako jedinec . besedy,DVD
M – zdokonalování dovedností samostatně i ve skupinách,schopnost hodnocení sebe sama i druhých,čistota a přesnost prací
Tv chlapci – spolupráce a komunikace v týmu,zejména v kolektivních hrách
Z – spolupráce a komunikace v týmu, při řešení praktických úkolů – práce s mapou,globusem,atlasem
Hv – práce ve skupině,spolupráce a komunikace v týmu,nácvik sborového zpěvu a vokálních činností,kooperace při hudebním doprovodu prezentovaných skladeb
Ch – rozvoj emocionálních vztahů a postojů k praktickým dovednostem ve vztahu k přírodnímu prostředí – pokusy

9.ročník

Čj - verbální komunikace jako klíčový nástroj jednání
Aj - rozšiřování kreativity a dovednosti zvládání stresových situací formou her, situačních rozhovorů a poslechů
Fy – laboratorní práce (spolupráce a komunikace v týmu)

M - schopnost hodnocení sebe sama i druhých, práce jednotlivce i ve skupinách, pomoc druhým, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání různých situací, zvládání učebních problémů
D - člověk ve společnosti a člověk jako jedinec
Nr – formuje osobnost žáka ve vztahu k region.prostředí
Tv dívky - Člověk a jeho zdraví, spolupráce a komunikace v týmu.
Vv - kreativita, estetičnost, rozvoj vnímání je zařazeno ve všech tématech
Z - práce ve skupině – spolupráce a komunikace v týmu, při řešení praktických úkolů – práce s mapou, atlasem, globusem, internetovým vyhledávačem Google
Hv - práce ve skupině – spolupráce a komunikace v týmu, nácvik sborového zpěvu a vokálních činností, kooperace při hudebním doprovodu prezentovaných skladeb, rozpoznávání hudebních stylů, zařazování poslechových skladeb k jednotlivým hudebním stylům a případně autorům.
Př - geologická období vývoje Země, evoluce lidského chování
Ch - hlavně rozvoj emocionálních vztahů a postojů k praktickým dovednostem ve vztahu k přírodnímu prostředí.
Svět práce - zdokonalování dovedností týkající se spolupráce v týmu a v různých pracovních situacích
Tv chlapci - práce ve skupině – spolupráce a komunikace v týmu zejména při kolektivních hrách a sportech
Oar - pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti, hledat vlastí cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem
- výchova k udržování psychického zdraví, správnému vztahu k přírodě, utužovat mezilidské a rodinné vztahy
-správné chování na veřejnosti, utvářet pozitivní postoje k různým kulturám
- uvědomovat si různé dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravovat vést zodpovědnost za své jednání

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma **Výchova demokratického občana** má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má umožnit žákovi konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematických okruhů, ale i zkušeností a prožitků žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy, sloužící jako „laboratoř demokracie“. V ní jsou žáci více motivováni k uplatňování svých názorů v diskusích a k možnosti demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity. Zároveň si sami na sobě mohou ověřit nejen význam dodržování pravidel, eventuálně v zájmu spravedlnosti se podílet na vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení.

Průřezové téma Výchova demokratického občana má blízkou vazbu především na vzdělávací oblast **Člověk a společnost**, v níž jsou tematizovány principy demokracie a demokratického rozhodování a řízení, lidská a občanská práva, ve kterých se klade důraz na participaci jednotlivců -

občanů na společenském a politickém životě demokratické společnosti. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** se uplatňuje v tématech zaměřených na vztah k domovu a vlasti.

Průřezové téma má vazbu i na ostatní vzdělávací oblasti, zejména pak na ty, v nichž se tematizuje vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- vychovává k úctě k zákonu
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- přispívá k utváření hodnot jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu jsou zaměřeny na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti. Při jejich realizaci je užitečné vycházet z reálných životních situací a doporučené obsahy tematických okruhů co nejvíce vztahovat k životní zkušenosti žáků.

- **Občanská společnost a škola** – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
- **Občan, občanská společnost a stát** – občan jako odpovědný člen společnosti(jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
- **Formy participace občanů v politickém životě** – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí

- **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

Zařazení v jednotlivých předmětech

1.ročník

Čj vztah k mateřskému jazyku - dramatizace pohádek,besedy,hry
M právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost - porovnávání, slovní úlohy
Pč konstruktivně řešit pracovní problémy, pro práci v kolektivu vést dialog a dodržovat sjednaná pravidla - skupinová práce
Prv. Můj domov - soutěže družstev, besedy
Tv ohleduplnost a pomoc slabším, přijímaní názorů druhého - hry, soutěže, týmové hry
Vv spolupráce na vytváření celkového klimatu školy - výzdoba školy
Hv rozvíjí a podporuje prezentační schopnosti a dovednosti - zpěv jednotlivců a skupin

2.ročník

Čj vztah k mateřskému jazyku - dramatizace pohádek, besedy, hry, přednes
M právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost - integrace do předmětu, hra a soutěž, skupinová práce
Pč konstruktivně řešit pracovní problémy, pro práci v kolektivu vést dialog a dodržovat sjednaná pravidla - týmová práce
Prv. Můj domov. Společnost - diskuse, skupinové úkoly
Tv ohleduplnost a pomoc slabším, přijímání názorů druhého - týmové hry
Vv spolupráce na vytváření celkového klimatu školy - výzdoba třídy a školy
Hv rozvíjí a podporuje prezentační schopnosti a dovednosti - zpěv jednotlivců i skupin

3.ročník

Čj vztah k mateřskému jazyku - přednes básní, pohádek, hry
M vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti - soutěže, práce ve skupině
Pč konstruktivně řešit pracovní problémy, pro práci v kolektivu vést dialog a dodržovat sjednaná pravidla - práce ve skupinách, pomoc druhým
Hv rozvíjí a podporuje prezentační schopnosti a dovednosti - zpěv jednotlivců i ve skupinách
Prv. Můj domov - procházky, besedy, naučné filmy
Tv ohleduplnost a pomoc slabším, přijímaní názorů druhého - hry ve skupině
Aj budování vztahu k cizímu jazyku - hry, soutěže
Vv spolupráce na vytváření celkového klimatu školy - práce ve skupině

4.ročník

Čj vztah k národnímu jazyku - dramatizace, přednes, práce ve skupině
Aj rozvíjení vztahu k cizímu jazyku - hry, práce ve skupinách
M vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti - porovnávání, skupinové práce, soutěže
Př rozmanitost přírody, domácí zvířata - filmy, naučné procházky, hra, beseda
Vl obrazy z českých dějin, naše vlast, mapy - práce ve skupině, práce s internetem
Hv rozvíjí a podporuje prezentační schopnosti a dovednosti - zpěv jednotlivců i skupinový
Pč konstruktivně řešit pracovní problémy, pro práci v kolektivu vést dialog a dodržovat sjednaná pravidla - práce podle návodu, práce ve skupinách
Vv spolupráce na vytváření celkového klimatu školy - výzdoba školy a třídy, práce ve skupinách
Tv Ohleduplnost a pomoc slabším, přijímání názorů druhého - týmové hry

5. ročník

Čj schopnost orientovat se ve složitostech a konfliktech demokratické společnosti - práce ve skupinách, beseda, exkurse
M vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti - hry, práce ve skupinách, soutěže
Aj respektovat pozici dospělého i žáka, učí se dodržovat normy soužití v malé skupině - práce ve skupině, rozhovory, hry, práce na projektech
Inf. seznámení se s Internet Explorer - práce s internetem
Př rozmanitost podmínek života na Zemi - diskuse, práce ve skupinách
Vl obrazy z českých dějin,vlastenectví,boj za demokracii proti totalitním režimům - beseda, exkurse
Hv rozvíjí a podporuje prezentační schopnosti a dovednosti učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti - zpěv jednotlivců i skupiny, debata o hudebních skladatelích
Pč spolupráce jedinců - pomoc slabším, spolupráce, výzdoba školy
Tv idea olympijských her, význam sportu, fair-play, informace o pořádaných mezinárodních, sportovních soutěžích - diskuze nad sportovními výsledky mezistátních utkání, týmové hry
Vv rozvíjí vztah k evropské a světové kultuře. Ozřejmuje význam kulturního a historického dědictví jako zdroje poznání a přispívá k emocionální zainteresovanosti a jeho uchování a záchraně - výzdoba třídy a školy

6.ročník

Čj Evropa a svět nás zajímá - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, besedy, návštěva knihovny, vyhledávání informací na internetu
M vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti - hry, soutěže, práce ve skupině
Aj využívání cizího jazyka k pochopení jiných kultur - hry, práce ve skupině, rozhovory, práce s internetem, filmy
Př ochrana člověka za mimořádných událostí

Z hlavně objasňování důsledků globálních vlivů na ŽP v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí především v dané lokalitě (region – Rakovník, Kladno, Křivoklát), dále ochrana před přírodními katastrofami….. - práce na internetu, orientace v mapách, skupinová práce, hry

D starověké Řecko, Řím, křesťanství - práce ve skupinách

Inf. seznámení s Internet explorer, orientace v nabídce příležitostí, navazování kontaktů a získávání informací v rámci zemí Evropy - práce s internetem

Obč. moje obec, demokratické principy a spolupráce školy se správními orgány a institucemi. Domov a rodina, principy soužití, vzájemná komunikace a spolupráce - exkurse, práce s internetem,

Hv rozvíjí a podporuje prezentační schopnosti a dovednosti učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti - zpěv skupinový i jednotlivců, diskuse o známých skladatelích

Pč spolupráce v týmu a v různých pracovních situacích - práce ve skupinách

Vv vztah k evropské a světové kultuře a význam kulturního a historického dědictví jako zdroje poznání a přispívá k emocionální zainteresovanosti a jeho uchování a záchraně - procházky, práce ve skupině, výzdoba

Tv/dívky olympijské ideje, význam sportu - týmové hry

Tv/chl. olympijské ideje, význam sportu - týmové hry

7.ročník

Čj schopnost žáka orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech demokratické a pluralitní společnosti - rozhovor, práce ve skupinách, soutěže

M vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti - soutěže, hry

Aj využívání cizího jazyka ke komunikaci mezi lidmi - soutěže, hry, práce s internetem, práce ve skupinách

Př ochrana člověka za mimořádných událostí - diskuse

Z rozvíjení orientaci a využívání interkulturních kontaktů - exkurze, práce ve skupinách

D křesťanství od velkomor. říše, husitství, renesance a osvícenství v 18. stol.- skupinová práce, diskuse, práce s internetem

F právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost - pokusy, práce ve skupinách, soutěže

Inf. seznámení s Internet explorer, orientace v nabídce příležitostí, navazování kontaktů a získávání informací - práce s internetem, práce ve skupinách a dvojicích

Obč. moje obec – demokratické principy a spolupráce školy se správními orgány a institucemi
domov a rodina – principy soužití, vzájemná komunikace a spolupráce
osobnostní rozvoj – utváření hodnot jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost - exkurze, práce na projektech

Aj-kon. vytváření situací ke konverzaci, rozhovory - práce ve skupinách, rozhovory, práce s internetem

Hv rozvíjí a podporuje prezentační schopnosti a dovednosti učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti - zpěv skupinový i jednotlivců, seznámení se s hudebními nástroji

Pč spolupráce v týmu a v různých pracovních situacích - práce ve skupinách

Vv lidé, portrét, ilustrace - výzdoba, výstavy

Tv/dív. ohleduplnost a pomoc slabším, přijímání názoru druhého - týmové hry

Tv/chl. člověk – jedinečnost každého jedince, jeho individualita, důležitost upevňování lidských vztahů mezi lidmi, vazba na kolektivní sporty - týmové hry

8.ročník

Čj otevřené partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy - rozhovory, práce ve skupinách, práce s internetem

M vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti - soutěže a hry, skupinové projekty

Aj poznávání kultury a historie anglicky mluvících zemí - hry, filmy, poslech, práce s internetem

Aj-kon. využití cizího jazyka v každodenním životě, rozhovory - hry, soutěže, práce s internetem

Aj-cvič. práce ve skupinách a demokratické dělení kompetencí - práce ve dvojicích a skupinách

Čj-cvič. schopnost orientovat se ve složitostech a konfliktech demokratické společnosti - práce s internetem, práce ve skupinách

Př ochrana člověka za mimořádných událostí - diskuse, exkurze, film

Ch demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie - pokusy, diskuse, práce ve skupinách

Z vzájemné vztahy mezi příslušníky různých národů a etnik, rozdíly mezi kulturou jednotlivých ras a národů - práce s internetem, práce ve skupinách

D hl.v 19.-20.stol.-cesta k demokracii 1.republiky - práce s internetem, práce ve skupinách

F právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost - pokusy, hry, soutěže

Inf. seznámení s Internet Explorer, orientace v nabídce příležitostí, navazování kontaktů a získávání informací - práce na internetu

Obč. moje obec-demokratické principy a spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci a okolí

domov a rodina-principy soužití, vzájemná komunikace a spolupráce

osobnostní rozvoj-utváření hodnot jako spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost - exkurze, práce s internetem

Hv rozvíjí a podporuje prezentační schopnosti a dovednosti učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti, vede k respektování odlišných kultur - skupinový zpěv, vyhledávání informací na internetu

Pč. spolupráce v týmu a v různých pracovních situacích - práce ve skupině

Vv lidé, portrét, ilustrace - výstavy, výzdoba

Tv/dív. ohleduplnost a pomoc slabším, přijímání názoru druhého - pomoc slabším týmové hry

Tv/chl. ohleduplnost a pomoc slabším, přijímání názoru druhého - pomoc slabším týmové hry

9.ročník

Čj schopnost orientovat se ve složitostech a konfliktech demokratické společnosti - diskuse, práce s internetem, práce ve skupinách

M vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti - hry, práce ve skupinách

Aj poznávání kultury a historie anglicky mluvících zemí, schopnost využití cizího jazyka k dorozumívání - rozhovory, práce ve skupinách, vyhledávání informací na internetu

Př porozumění odlišnostem v přírodě - práce ve skupinách, exkurze, procházky

Ch demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie - pokusy, práce ve skupinách

Z vliv jedince na životní prostředí - práce s internetem, práce ve skupinách

D ve 20.století hl.cesta od totality fašistické přes totalitu komunistickou – demokratické revoluce v 90.letech 20.století u nás i v dalších býv.komunistických zemích ve vých.Evropě - hry, práce ve skupinách, ¨ diskuse, film, práce s internetem

F právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost - pokusy, hry, soutěže, práce ve skupinách

Obč. Společenství a jeho smysl – spolupráce lidí, smysl sdružování občanů
Právo – ústava ČR, LZPS, občanství – význam těchto pojmů v životě člověka
Formování státnosti - historický význam, vývoj ČSR v období 1918-1989 - exkurze, práce s internetem

Pč spolupráce v týmu a v různých pracovních situacích - práce ve skupinách

Vv pomáhat vytváření pozitivního postoje k sobě samému a druhým,rozvoj schopností,dovedností,nebát se, poznání přírody,její zákony a začlenění člověka ve světě,péče o životní prostředí - výstavy, výzdoba školy

Tv/dív. ohleduplnost a pomoc slabším, přijímání názoru druhého - týmové hry

Tv/chl. ohleduplnost a pomoc slabším, přijímání názoru druhého - týmové hry

Hv rozvíjí a podporuje prezentační schopnosti a dovednosti učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti s vede k respektování odlišných kultur - zpěv, seznamování se s hudebními nástroji

Vzděl.obor formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci - exkurze, diskuse, práce s internetem

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty,

k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.
Příležitosti k realizaci tématu poskytuje na prvním stupni vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Ve vzdělávání se využívají zkušenosti a poznatky žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a nejbližším okolí. Na druhém stupni se vztahuje průřezové téma zejména ke vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Využívá, aktualizuje a propojuje poznatky z oboru historie a politické geografie. Prohlubuje porozumění klíčovým historickým a politickým událostem, které ovlivnily vývoj Evropy i světa a měly podstatný význam pro evropskou integraci a začlenění České republiky do integračního procesu. Důležitým prostorem pro realizaci průřezového tématu se stává obor Výchova k občanství, v jehož vzdělávacím obsahuje zdůrazňují sociální, ekonomické, právní a kulturní souvislosti v evropské a globální dimenzi. Objasňuje také vazby mezi lokální, národní, evropskou a globální úrovní uvažování, rozhodování a jednání. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda se uplatňuje zejména při objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí především v dané lokalitě. Významnou oblastí pro realizaci tohoto tématu se stává vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace. Český jazyk je nejen nezastupitelným nástrojem učení, zpracování informací a prezentace postojů a názorů, ale má také významnou propedeutickou funkci při osvojování dalších jazyků, které jsou klíčem k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných národů. Cizí jazyky mají praktický význam pro mobilitu občanskou, vzdělávací i pracovní. Jsou prostředkem pro využití originálních zdrojů při poznávání života a evropské a světové kultury. Propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa. Tyto informace mají především usnadňovat orientaci v nabídce vzdělávacích a pracovních příležitostí, rozvíjení zájmů a navazování kontaktů. Tyto informace se následně stávají prostředkem pro orientaci v nabídce vzdělávacích, pracovních, kulturních a zájmových příležitostí a při navazování kontaktů. Ve vzdělávací oblasti Umění a kultura rozvíjí průřezové téma vztah k evropské a světové kultuře. Prohlubuje porozumění evropským kulturním kořenům a chápání kulturních souvislostí při respektování svébytnosti národních a regionálních kultur a jejich přínosu ke kultuře světové. Ozřejmuje význam kulturního a historického dědictví jako zdroje poznání a přispívá k emocionální zainteresovanosti na jeho uchování a záchraně. Dramatická výchova, jako doplňující vzdělávací obor umožňuje žákům vyjadřovat a prezentovat své postoje, přijímat role a zkoumat témata a situace na základě vlastního jednání. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví orientuje žáky v globálních problémech souvisejících se zdravím. V oboru tělesná výchova využívá průřezové téma zájmu žáků o sport k hlubšímu pochopení souvislostí evropských kořenů olympijských idejí a významu sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu

- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory
- rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu podněcují zájem žáků o Evropu a svět a zprostředkovávají jim poznání Evropy a světa jako uspořádaného prostředí, měnícího se v čase, v němž se lidé setkávají, společně řeší problémy a utvářejí svůj život. Prostřednictvím tematických okruhů si žáci zpřesňují obraz Evropy, uvědomují si souvislosti řešení běžných situací občana s globálními problémy a možnosti utváření své vlastní životní perspektivy v evropském a globálním prostoru.

- **Evropa a svět nás zajímá** – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
- **Objevujeme Evropu a svět** – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
- **Jsme Evropané** – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže

<u>Zařazení v jednotlivých předmětech</u>

1. **<u>ročník</u>**

Čj ------
M ------
Prv můj domov, rodina - rozhovor, vyprávění
Vv vyjádření kulturních tradic - integrace do předmětu,výstava,beseda
Hv ------
Pč ------

Tv význam sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi národy - soutěže,hry

2. ročník

Čj ------
M ------
Prv -----
Vv vyjádření kulturních tradic - integrace do předmětu,výstava,beseda
Hv ------
Pč ------
Tv význam sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi národy - soutěže,hry

3. ročník

Čj -------
Aj
M -------
Prv můj domov, rodina - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa
Vv vyjádření kulturních tradic - integrace do předmětu,výstava,beseda
Hv ------
Pč ------
Tv význam sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi národy - soutěže, hry,diskuse

4. ročník

Čj -------
Aj poznávání možností komunikace v cizím jazyce
M -------
Př -------
Vv vyjádření kulturních tradic - integrace do předmětu,beseda,výstava
Hv ------
Pč ------
Tv význam sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi národy - soutěže,hry,diskuse

5. ročník

Čj utváří pozitivní postoje ke kulturní rozmanitosti - četba, beseda, rozhovor
Aj prohlubujeme znalost a dovednost v konverzaci v cizím jazyce
M ------
Vl prohlubuje porozumění klíčovým histor. a polit.událostem,které ovlivnily Evropu i naši vlast hl.v 19.a 20.stol - výklad,prezentace,projektové vyučování
Př rozmanitost podmínek života na Zemi - beseda,malé projekty,integrace
Vv rozvíjí m.j. vztah k evropské a světové kultuře. Ozřejmuje význam kulturního a historického dědictví jako zdroje poznání a přispívá k emocionální zainteresovanosti a jeho uchování a záchraně - beseda, výstava,prezentace
Hv ------
Pč ------

Tv *Olympiáda* – ideje olympijských her, význam sportu, fair play, informace o pořádaných mezinárodních, sportovních soutěžích, diskuze nad sportovními výsledky mezistátních utkání - soutěže, hry, diskuze

6. ročník

Čj Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa - vyprávění,beseda
Aj prostřednictvím cizího jazyka poznáváme jiné kultury
D -------
Fy objasňování důsledků globálních vlivů na ŽP v okolí žáků, zdůraznění potřeby ochrana ŽP hlavně v dané lokalitě
významní fyzikové, významné objevy ve fyzice, mezinárodní soustava jednotek (SI) - elektronická prezentace, vyhledávání a zpracovávání informací
Hv --------
Inf Seznámení s Internet explorer, orientace v nabídce příležitostí, navazování kontaktů a získávání informací v rámci zemí Evropy - integrace do předmětu, vyhledávání a zpracovávání informací
M -------
Př biologická rovnováha, ochrana člověka za mimořádných událostí - příklad, objasňování důsledků globálních vlivů na živ. prostředí, referát
Tv/chlapci
olympijské ideje, význam sportu - soutěže, hry, diskuze
Tv/dívky olympijské ideje, význam sportu , soutěže, hry, diskuze

Vých. k obč
národ + národnostní menšiny, rozvoj a integrita základních vědomostí potřebných pro porozumění mezi národy, případně mezi menšinami - prezentace poznatků, objasňování vazeb

Vv rozvíjí m.j. vztah k evropské a světové kultuře. Ozřejmuje význam kulturního a historického dědictví jako zdroje poznání a přispívá k emocionální zainteresovanosti a jeho uchování a záchraně - beseda, výstava, prezentace
Z hlavně objasňování důsledků globálních vlivů na ŽP v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí především v dané lokalitě
(region – Rakovník, Kladno, Křivoklát), dále ochrana před přírodními katastrofami….. - - příklad, objasňování vazeb, integrace do předmětu

7. ročník

Čj utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti - prezentace, zpracování informací
Aj pomocí cizího jazyka poznáváme kultury anglicky mluvících zemí
D -----
F vlastnosti a využití látek (objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí na našem území a v rámci EU - elektronická prezentace, vyhledávání a zpracovávání informací
Hv ----
Inf internet Explorer (orientace v nabídce příležitostí, navazování kontaktů a získávání informací v rámci zemí Evropy a celého světa) - integrace do předmětu, vyhledávání a zpracovávání informací

Konverzace v Aj
pomocí konverzace a hry se učíme pohybovat v anglicky mluvícím prostředí
M -----
Obč. a rod vých.
internet Explorer (orientace v nabídce příležitostí, navazování kontaktů a získávání informací v rámci zemí Evropy a celého světa) integrace do předmětu
Př biologická rovnováha, třídění krytosemenných rostlin - objasňování důsledků a vazeb, třídění, referát
Tv-dívky význam sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi národy - soutěže, hry, diskuze
Tv-chlapci Olympiáda – ideje olympijských her, význam sportu, fair play, informace o pořádaných mezinárodní, sportovních soutěžích - soutěže, hry, diskuze
Vv lidé, portrét, ilustrace - beseda, výstava, prezentace
Z světadíly, kontinenty – objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v evropských a celosvětových souvislostech – těžba surovin, apod. - příklad, objasňování a vyvozování, referát

8.<u>ročník</u>

Čj utváření pozitivního postoje ke kulturní rozmanitosti - prezentace, referát, média
Aj učíme se orientovat a používat cizí jazyk v rozdílných situacích a poznáváme historii anglicky mluvících zemí
D prohlubuje porozumění klíčovým historickým a politickým událostem,které ovlivnily vývoj Evropy i světa hl. v 19. a 20. stol. včetně začlenění naší 1. republiky do OSN - integrace do předmětu, aktualizace
F přenos el. energie - elektronická prezentace, vyhledávání a zpracovávání informací
Hv ------
Inf vyhledávání a zpracovávání informací
Konverzace v Aj
vytváříme situace ke komunikaci v cizím jazyce
M ------
Obč. a rod. vých.
národ a národnostní menšiny - rozvoj a integrita základních vědomostí potřebných pro porozumění mezi národy, případně mezi nár. menšinami - výklad naše vlast -naše místo v evropském prostředí, kontinuita evropského vývoje příklad
evropský prostor -rozšiřování a prohlubování dovedností potřebných pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru - prezentace
Př vliv lidského chování na životní prostředí, základy ochrany vzácných savců - objasňování důsledků a vazeb, třídění, referát

Tv/dívky význam sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi národy - soutěže, hry, diskuze, média
Tv/chlapci
ideje olympijských her, význam sportu, fair play, informace o pořádaných mezinárodních sportovních soutěžích - soutěže, hry, diskuze, média
Vv lidé, portrét, ilustrace, poznávání uměleckých směrů - beseda, výstava, prezentace
Z - světadíly, kontinenty - objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v evropských a světových souvislostech - příklad, objasňování a vyvozování, referát

CH - jde o objasňování důsledků globálních vlivů na ŽP a závažnost ochrany tohoto prostředí v dané lokalitě - příklad, objasňování a vyvozování, referát

9. ročník

Čj utváří pozitivní postoje ke kulturní rozmanitosti - prezentace, referát, média
Aj poznávání kulturní rozmanitosti pomocí používání cizího jazyka - prezentace, média
D prohlubuje porozumění klíčovým historickým a politickým událostem,které ovlivnily vývoj Evropy ve 20.století včetně solidarity s ostatními státy,bojujícími proti jakékoliv totalitě - integrace do předmětu, aktualizace

F přenos el. energie, poznávání vesmíru - elektronická prezentace, vyhledávání a zpracovávání informací
Hv -------
Inf -------
M -------
Vv lidé, portrét, ilustrace, poznávání uměleckých směrů - beseda, výstava, prezentace
Tv/dívky význam sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi národy - - soutěže, hry, diskuze, média

Tv/chlapci
Olympiáda – ideje olympijských her, význam sportu, fair play, informace o pořádaných mezinárodních a sportovních soutěžích, význam mezistátních utkání
Obč. a rod. vých.
Pracovní právo – podnikání a možnosti zaměstnání na mezinárodním trhu práce - vyhledávání a zpracovávání informací Naše vlast – naše místo v evropském prostředí, kontinuita evropského vývoje - prezentace, výklad
Evropský prostor - rozšiřování a prohlubování dovedností potřebných pro orientaci v evropském prostředí, seberealizace a řešení reálných situací - prezentace
Př ------
Z Světadíly, kontintenty – objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v evropských a celosvětových souvislostech – těžba surovin, apod.
ČR – její význam v evropském společenství, EU, Schengenský prostor - příklad, objasňování a vyvozování, referát
CH jde o objasňování důsledků globálních vlivů na ŽP a závažnost ochrany tohoto prostředí v dané lokalitě - příklad, vyvozování

Multikulturní výchova

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty.

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků - příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Multikulturní výchova prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Blízkou vazbu má zejména na vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, Informační a komunikační technologie, Umění a kultura, Člověk a zdraví, z oblasti Člověk a příroda se dotýká především vzdělávacího oboru Zeměpis. Vazba na tyto oblasti je dána především tématy, která ze zabývají vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání,
- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu**,** být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí

- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy Multikulturní výchovy vycházejí z aktuální situace ve škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti. Výběr a realizace daného tematického okruhu, popř. tématu může být významně ovlivněn vzájemnou dohodou učitelů, učitelů a žáků, učitelů a rodičů apod.

- **Kulturní diference** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
- **Lidské vztahy** – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
- **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku
- **Multikulturalita** – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
- **Princip sociálního smíru a solidarity** – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty.

Zařazení v jednotlivých ročnících

1. ročník

Čj :
- rozhovor na téma lidské tělo a lidské rasy
- seznamování se s mezinárodními autory knih, získávání povědomí o dění v okolním světě.

Prv :
- rozhovor na téma význam školy a vzdělání pro různá etnika.

Vv :
- vysvětlení a obsah pojmu kultura v ČR a v mezinárodních souvislostech.

Hv :
- seznámení s lidovými tradicemi v ČR a ve světě – formou hry, dramatizací pohádek .

Pč:
- komunikace v týmu, rozhovor na téma rasové odlišnosti a práva občanů.

Tv :
- respektování zvláštností sportovců různých etnik.
- význam mezinárodních klání.
- myšlenka P.Coubertaina – princip olympionismu

2. ročník

Čj :
- seznamování se s mezinárodními autory knih, získávání povědomí o dění v okolním světě.
- rozhovor na téma specifické rysy jazyků a jejich rovnocennosti.

M :
- osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy v rámci spolupráce na výpočtech

Prv :
- hra na téma vlastní identita a upevňování mezilidských vztahů

Vv :
- tvorba výkresů s motivem lidské rasy na naší planetě, uvědomění si vzájemné diferenciace.

Hv :
- mezinárodní hudební tvorba – poslech děl významných světových autorů.

Pč :
- využití kulturních tradic k posílení vzájemné tolerance mezi jedinci a národy.

Tv :
- respektování zvláštností sportovců různých etnik.
- princip dodržování sportovních pravidel v rámci mezinárodních soutěží.

3. ročník

Čj :
- seznamování se s mezinárodními autory knih, získávání povědomí o dění v okolním světě.
- rozhovor na téma vztahy mezi kulturami.

Aj :
- význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
- hry a soutěže

M :

- mezinárodní význam výpočetní techniky a její využití.

Prv :

- rozhovor na téma posilování vzájemných vztahů mezi národy.

Vv :

- rozhovor na téma význam umění v mezinárodních souvislostech.

Hv :

- seznámení s hudbou jiných národů.
- vnímání estetických hodnot prostředí.

Pč :

- rozhovor na téma mezinárodní spolupráce a utváření hodnot.

Tv :

- respektování zvláštností sportovců různých etnik.
- historický vývoj jednotlivých sportovních disciplín v rámci celého světa.
- pohybové hry, soutěže.

4. ročník

Čj :

- seznamování se s mezinárodními autory knih, získávání povědomí o dění v okolním světě.
- poskytnutí základních znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti – rozhovor.

Aj :

- význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
- hry a soutěže
- práce s anglicky psanými dokumenty – tisk, časopisy

M :

- diskuse na téma význam řeckých matematiků v tomto vědním oboru

Přírodověda :

- rozhovor na téma posilování vzájemných vztahů mezi národy.
- rozhovor na téma rovnocennost všech etnických skupin a kultur.

Vlastivěda :

- filmy na téma obrazy z českých dějin.
- rozhovor na téma potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu

Vv :

- rozhovor na téma význam umění v mezinárodních souvislostech.

Hv :

- seznámení s lidovými tradicemi jiných národů.
- vnímání estetických hodnot prostředí.

Pč :
- využití kulturních tradic v průběhu školního roku k posílení tolerance - hry

Tv :
- rozhovor a hry na téma respektování zvláštností sportovců různých etnik.

5. ročník

Čj :
- seznamování se s mezinárodními autory knih, získávání povědomí o dění v okolním světě.
- poskytnutí základních znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti – rozhovor.

Aj :
- význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
- hry a soutěže
- práce s anglicky psanými dokumenty – tisk, časopisy

M :
- rozhovor na téma jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti.

Přírodověda :
- rozhovor na téma posilování vzájemných vztahů mezi národy.
- filmy na téma evoluce člověka.

Vlastivěda :
- filmy na téma celosvětové objevy
- hra na téma tolerance příslušníků různých etnických skupin

Vv :
- předávání informací k posílení tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám v rámci poznávání a chápání jejich umění a kultury.

Hv :
- seznámení s lidovými tradicemi jiných národů.
- rozhovor na téma vznik hudebních stylů v celosvětovém významu.

Pč :
- využití kulturních tradic v průběhu školního roku k posílení tolerance - hry

Tv :
- rozhovor na téma jedinečnost každého jedince, jeho individualita, důležitost upevňování lidských vztahů mezi lidmi, vazba na kolektivní sporty.

6. ročník

Čj :
- seznamování se s mezinárodními autory knih, získávání povědomí o dění

v okolním světě.

- poskytnutí základních znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti – rozhovor.

Aj :

- význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
- hry a soutěže
- práce s anglicky psanými dokumenty – tisk, časopisy
- poslech anglických písní

M :

- rozhovor na téma jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti.

Přírodopis :

- názory na téma vznik Země - diskuse

Zeměpis :

- filmy na téma vznik a vývoj Země v mezinárodních souvislostech
- filmy a rozhovory na téma dobývání vesmíru – Rusko x USA
- hledání vzájemných vztahů mezi příslušníky různých národů a etnických skupin.

Vv :

- výměna informací o vytváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám v rámci poznávání a chápání jejich umění a kultury.

Hv :

- seznámení se s hudebními styly a slohy různých národů světa.

Pč :

- využití kulturních tradic v průběhu školního roku k posílení tolerance – hry, soutěže

Tv :

- rozhovor na téma jedinečnost každého jedince, jeho individualita, důležitost upevňování lidských vztahů mezi lidmi, vazba na kolektivní sporty.

Inf :

- vyhledávání informací, které se týkají nekonfliktního života v multikulturní společnosti.

Fy :

- vazba na mezinárodní soustavu jednotek SI – rozhovor na téma významní mezinárodní vědci a badatelé.

Dějepis :

- rozmanitost různých kultur, jejich tradice a hodnoty – např. lidská společnost v pravěku, starověku, civilizace v různých světadílech – filmy, diskuse.

Vo :

- národ + národnostní menšiny, odlišnost lidí a vzájemná rovnost – rozhovor, diskuse, filmy, hry.

7. ročník

Čj :
- rozhovor na téma základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.

Aj :
- význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.
- hry a soutěže.
- práce s anglicky psanými dokumenty – tisk, časopisy.
- poslech anglických písní.

K Aj :
- reprodukce angličtiny na téma národnostní menšiny v ČR a ve světě

M :
- rozhovor na téma multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování

Přírodopis :
- příspěvky a referáty na téma ekologické katastrofy ve světě 21. století.

Zeměpis :
- Osvojování a osídlování kontinentů – vzájemné vztahy mezi příslušníky různých národů a etnik – referáty, filmy, diskuse

Vv :
- portrétování lidí různých ras dle obrazové předlohy, ilustrace

Hv :
- seznámení se s hudebními styly a slohy různých národů světa, poslech reprodukované hudby, referáty na toto téma.

Pč :
- lidové a kulturní tradice různých národů – výrobky, rozhovory

Tv :
- rozhovor na téma jedinečnost každého jedince, jeho individualita, důležitost upevňování lidských vztahů mezi lidmi, vazba na kolektivní sporty.

- význam Mezinárodního olympijského výboru

Inf :
- vyhledávání informací, které se týkají nekonfliktního života v multikulturní společnosti.

- projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku – rozhovor, vyhledávání informací na Internetu

Fy :
- Využití mezinárodních vesmírných stanic a měřících přístrojů v rámci států světa – rozhovor, filmy

Dějepis :

- rozmanitost různých kultur, jejich tradice a hodnoty – např. lidská společnost a civilizace na našem území (Keltové, Germáni, Římané a hl. Slované), dále zeměpisné objevy hl. v 15. a 16. stol – objevení Ameriky, filmy, referáty, diskuse

Vo :
- problematika národnostních menšin v ČR, schopnost rozpoznávat a zaujímat stanovisko k problematice – úvahy, referáty, rozhovory, filmy.

8. ročník

Čj :
- rozhovor na téma základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.

CvČj :
- různé typy tvorby vět u světových jazyků, časování sloves v návaznosti na multikulturalitu – praktické cvičení, rozhovor, poslechy

Aj :
- význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.
- historicky významná evropská města – jejich vliv na vývoj Evropy.

K Aj :
- reprodukce angličtiny na téma národnostní menšiny v ČR a ve světě.

M :
- rozhovor na téma multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování.

Přírodopis :
- základy genetiky – význam ve světovém měřítku.
- diskuse na téma sociokulturní rozmanitost.
- referáty na téma etnický původ.

Zeměpis :
- Osvojování a osídlování kontinentů – vzájemné vztahy mezi příslušníky různých národů a etnik – referáty, filmy, diskuse
- Pluralitní společnost – rozvíjení orientace v ní a využívání interkulturních kontaktů – filmy, hry.

Vv :
- portrétování lidí různých ras dle obrazové předlohy, ilustrace
- různé hry, dramatizace.

Hv :
- princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám – besedy, rozhovory, filmy.

Pč :
- referáty a rozhovory na téma mezinárodní ochrana lesů, červená kniha ohrožených druhů rostlin a zvířat.

Tv :

- rozhovor na téma jedinečnost každého jedince, jeho individualita, důležitost upevňování lidských vztahů mezi lidmi, vazba na kolektivní sporty.

- historický vznik a vývoj kolektivních sportů – referáty, rozhovory.

Inf :
- vyhledávání informací, které se týkají nekonfliktního života v multikulturní společnosti.

- projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku – rozhovor, vyhledávání informací na Internetu

Fy :
- výroba a využití elektrické energie v rámci mezinárodního obchodu – rozhovor, referáty, filmy, Internet

Dějepis :
- soužití Čechů i Slováků v rámci mnohonárodnostní monarchie i s jinými národy v Rakousku-Uhersku,soužití Čechů i Slováků v ČSR a spolužití i s národnostními menšinami u nás/hl.Němci,Maďary,Poláky…./ - diskuse, filmy, Internet

OaR :
- problematika národnostních menšin v ČR, schopnost rozpoznávat a zaujímat stanovisko k problematice – úvahy, referáty, rozhovory, filmy.
- mezinárodní výzkum a boj proti AIDS

Che :
- rozhovor na téma mezinárodní výzkum v oblasti předmětu
- filmy, diskuse

9. ročník

Čj :
- rozhovor na téma základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.
- poskytnutí základních znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti – rozhovor.

NoR :
- prolínání českého, německého i židovského vlivu v regionu, chápání nutnosti pokojného soužití různých etnik v našem regionu v minulosti i současnosti – diskuse, rohovory, filmy.

Aj :
- význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.
- historicky významná evropská města – jejich vliv na vývoj Evropy, rozhovory, filmy.

K /Aj :
- reprodukce angličtiny na téma národnostní menšiny v ČR a ve světě – poslechy, hry.

M :

- rozhovor na téma multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování.

Přírodopis :

- dějiny Země – vznik a vývoj života, etnický původ člověka – filmy, soutěže, hry.

Zeměpis :

- Osvojování a osídlování kontinentů – vzájemné vztahy mezi příslušníky různých národů a etnik – referáty, filmy, diskuse
- *ČR* – historický vývoj v rámci evropských národů – filmy, diskuse.

Vv :

- rozhovor na téma vytváření pozitivního postoje k sobě samému a druhým,rozvoj schopností,dovedností,nebát se, poznání přírody, její zákony a začlenění člověka ve světě, péče o životní prostředí.

Hv :

- práce ve skupině – spolupráce a komunikace v týmu, nácvik sborového zpěvu a vokálních činností, kooperace při hudebním doprovodu prezentovaných skladeb, rozpoznávání hudebních stylů, zařazování poslechových skladeb k jednotlivým hudebním stylům a případně autorům.

Pč :

- referáty a rozhovory významu práce v multikulturní společnosti.

Tv :

- rozhovor na téma jedinečnost každého jedince, jeho individualita, důležitost upevňování lidských vztahů mezi lidmi, vazba na kolektivní sporty.

- historický vznik a vývoj kolektivních sportů – referáty, rozhovory.

Fy :

- věda a výzkum vesmíru v rámci mezinárodních společenství – filmy, rozhovory, referáty.

Dějepis :

- soužití Čechů i Slováků,rozdělení/důvody/ na ČR a SR,soužití s Němci i jinými národ.menšinami v našich zemích v historii,zvláště pak před,v průběhu i po 2.sv.válce/odsun-vyhnání,snaha o nápravu křivd…./ - filmy, diskuse.

Ov :

- problematika národnostních menšin v ČR, schopnost rozpoznávat a zaujímat stanovisko k problematice – úvahy, referáty, rozhovory, filmy.
- mezinárodní výzkum a boj proti AIDS
- postavení jedince v českém právnímu řádu – rozhovory, diskuse

Rv :

- rozhovor na téma rozvoj pozitivního myšlení ve vztahu k národnostním menšinám.
- osobní bezpečí a předcházení krizovým situacím i ve vztahu k příslušníkům jiných ras a etnik.

Ch:

- rozhovor na téma mezinárodní výzkum v oblasti předmětu

- filmy, diskuse
- zkoumání omamných a psychotropních látek v rámci nadnárodních celků.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médii nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Mediální výchova má blízkou vazbu na vzdělávací oblast Člověk a společnost, zejména tím, že média, jako sociální instituce, se podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby, umožňují hledat paralely mezi minulými a současnými událostmi a porovnávat jevy a procesy v evropském i celosvětovém měřítku. Mediální výchova je zaměřena na systematické vytváření kritického odstupu od mediovaných sdělení a na schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality (zpravodajství z hlediska významu a věrohodnosti zprávy a události, reklamu z hlediska účelnosti nabízených informací apod.). Propojení se vzdělávací oblastí Jazyk a jazyková komunikace se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků. Osvojení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace. Propojení Mediální výchovy s digitálními technologiemi zdůrazňuje témata a činnosti týkající se mediální komunikace, bezpečnosti komunikace a minimalizace rizik, potřebnosti rozlišovat mezi soukromou a veřejnou komunikací a vnímat naléhavost neustálého kritického vyhodnocování informací a mediálních sdělení. Pro plnohodnotné zapojení žáků do mediální komunikace je třeba vytvářet příležitosti a podmínky k tvorbě mediální produkce a k vědomému využívání různých výrazových prostředků a tvořivých realizačních postupů. Pozornost se obrací k věcné správnosti a přesnosti sdělení, a to jak kritickou analýzou existujících textů, tak vlastní produkcí a utváření návyku ověřovat si co nejdůkladněji veškeré údaje. Vztah ke vzdělávací oblasti Umění a kultura je založen na vnímání specifické „řeči“ znakových kódů, jež média užívají, a jejich kombinací, a to nejen přirozeného jazyka, ale i obrazu a zvuku. Přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit artefakty umělecké i běžné mediální produkce.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských)
- umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

Tematické okruhy průřezového tématu

Mediální výchova na úrovni základního vzdělávání obsahuje základní poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace. Tematické okruhy mediální výchovy se člení na tematické okruhy receptivních činností a tematické okruhy produktivních činností.

Tematické okruhy receptivních činností:

- **kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu
- **interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médii zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)
- **stavba mediálních sdělení** – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)

- **vnímání autora mediálních sdělení** – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu
- **fungování a vliv médií ve společnosti** – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti) ; role médií v politických změnách

Tematické okruhy produktivních činností:

- **tvorba mediálního sdělení** – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení
- **práce v realizačním týmu** – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

Zařazení v jednotlivých ročnících

1. ročník

Čj	----
Hv	----
M	----
Pč	----
Prv	Naše obec, volný čas - regionální tisk, nástěnky
Tv	Naše obec, volný čas - pohybové aktivity
Vv	Naplnění volného času , vnímání a hodnocení umělecké a běžné mediální produkce - četba, poslech literárních ukázek

2. ročník

Čj	Tisk, televize, rozhlas - plynulé čtení, porozumění
Hv	----
M	----
Pč	----
Prv	Naše obec, volný čas - regionální tisk, TV, rozhlas
Tv	Naše obec, volný čas - pohybové aktivity
Vv	Naplnění volného času, vnímání a hodnocení běžné mediální produkce - četba a poslech s porozuměním

3. ročník

Čj	Tisk, televize, rozhlas - čtení a poslech s porozuměním , divadlo
M	----
Hv	Rozhlas, televize, CD - písně, rytmus
Pč	----
Tv	Naše obec, volný čas - regionální tisk, nástěnky, videofilmy se sportovní tematikou

Prv Naše obec, volný čas - regionální tisk, rozhlas

Vv Naplnění volného času, vnímání a hodnocení umělecké a běžné mediální produkce - četba a poslech s porozuměním

Aj Základní otázky běžné komunikace - poslech, CD nahrávky, TV pořady

4. ročník

Čj Tisk, televize, rozhlas -čtení a poslech s porozuměním, divadelní představení

M ----

Hv Poslech hudby z veřejně sdělovacích prostředků, hudební díla světových a našich skladatelů - nahrávky na CD, rozhlasové pořady, TV vysílání

Pč ----

Př ----

Vl Významné přírodní, hospodářské, společenské, kulturní a historické okolnosti života lidí - regionální tisk, rozhlas, televize

Tv Pohyb v denním režimu - sportovní tisk, TV pořady

Aj Otázky při běžné komunikaci - využití CD, testy na PC, TV kurzy Aj

5. ročník

Čj Zábavní, bulvární prvky ve sdělení, výběr slov, informativní a reklamní sdělení - encyklop edie, časopisy, TV a rozhlasové vysílání, poslechy textů literatury, divadlo

M ----

Hv Poslech hudby z veřejně sdělovacích prostředků, hudební díla světových a našich skladatelů - audiovizuální technika

Vl Místo, v němž žijeme, naše vlast, Evropa, svět - obrazy z českých dějin - práce s mapou, tisk , rozhlas, televize

Př Třídění organismů - encyklopedické slovníky
Země ve vesmíru - Planetárium
Ochrana živ. prostředí - CD filmy

Vv Druhy volného výtvarného umění - časopisy, galerie, výstavy

Pč Zájem o technické postupy, ochrana zdraví a bezpečnost - úrazy, vlastní hospodaření

Tv Nutnost aktivního pohybu, sledování TV a rozhlasových pořadů, tisku o sportovních událostech

Aj Poslechová cvičení na CD, TV pořady, časopisy

6. ročník

Čj Stavba mediálních sdělení - příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení - ukázky spisovného a nespisovného jazyka, používání jazykových příruček, ukázky z knih, časopisů, divadelní představení orientace v knihovně, filmová tvorba pro děti a mládež

Aj Poslechová cvičení na CD, využití jazykových televizních kurzů , časopisy

D Paralely mezi minulými a současnými událostmi, porovnávat jevy a procesy v evropském i celosvětovém měřítku
- historické mapy, dokumenty, historická beletrie, rozhlasové a televizní pořady

Z Planeta Země - práce s atlasem, encyklopediemi, návštěva Planetária, mapy, glóbus

M ----

Př	Stavba těl a život organismů včetně člověka , o nerostech, horninách, vesmíru a Zemi - různé encyklopedie, atlasy, přírodovědné knihy, filmy
F	----
Hv	písně, poslechové skladby, hudebně pohybové hry - využití audiovizuální techniky, zpěvníky
Vv	Prostorové vidění, cítění a vyjadřování v uměleckých dílech
Pč	Základní informace o počítači, jeho činnosti a o možnostech jeho využití
Tv	Význam sportu pro každého jednotlivce- tisk, rozhlas, televize, PC, sledování sportovních pořadů
Vo	společenské jevy ve vlastní zemi s obdobnými a odlišnými jevy v evropském a celosvětovém měřítku - tisk, ro zhlas, televize
Inf	Práce na PC

7. ročník

Čj	Nauka o významu slov - Práce se SSČ, práce v knihovně, sestavování životopisu, vypravování - scény ze hry, z filmu, ukázky z knihy práce s literárním textem, formulace vlastních názorů k četbě, k divadelnímu či televiznímu představení
Aj	Poslechová cvičení na CD, využití jazykových kurzů v TV, časopisy
D	Starověk, středověk, počátek novověku - literární texty, obrázkové materiály, encyklopedie, historické dokumenty, filmy
Z	Přírodní složky a oblasti Země - návštěva Planetária, zeměpis světadílů- orientace na nástěnných mapách, pracovní sešity, obrazové materiály, audiovizuální pořady
M	Měřítko plánů a map - práce s mapou
Př	Vyšší rostliny, strunatci, ptáci - encyklopedie, obrázkové publikace, filmy
F	Světelné jevy - Planetárium
Hv	písně, poslechové skladby, hudebně pohybové projevy - hudba vážná, populární - CD, rozhlas, TV, zpěvníky
Vv	výtvarné vyjádření skutečnosti - oblast výtvarné kultury, návštěva muzea, galerie
Pč	Počítače, elektrotechnika kolem nás , příprava pokrmů
Tv	Význam sportu a pohybových aktivit - sportovní události v tisku, rozhlase, TV, internetu
Ov a Rv	Rodina a širší sociální prostředí - situační hry, dialogy na téma kamarádství, přátelství, láska, známosti
KAj	využití časo pisů, CD nahrávek, filmů
Inf	práce na PC

8. ročník

Cj	Slova cizího původu - Slovník cizích slov, slova z Aj . , využívání PČP, SSČ. slovníků spisovný jazyk, nářečí, obecná čeština - TV vysílání, rozhlas, knihy, časopisy, práce v knihovně, bibliografie, anotace žánry věcné literatury filmová, rozhlasová, televizní tvorba, adaptace literárních děl, návštěva divadla
Aj	Poslechová cvičení, audiovizuální technika, TV kurzy, časopisy
D	Novověk, architektura, malířství, literatura, hudba, školství , filmy, knihy, časopisy, NO - literatura, filmy , historické prameny renesance, humanismus, osvícenství - encyklopedie
Z	Politická mapa dnešního světa - atlasové a nástěnné mapy, činnosti s vybranými obrazovými a audiovizuálními pořady
M	Konkrétní provádění statistických šetření - denní tisk, rozhlas, televize
Př	Savci - encyklopedie, člověk , historie vývoje - návaznost na dějepis
F	----
Ch	historie chemie/alchymie/ - filmy, značky vybraných chemických prvků- tabulky

Hv písně. poslechové skladby, hudební pohybové projevy, zvuková podoba hudby vážné i populární - CD, rozhlas, TV, zpěvníky

Vv Představivost, fantazie a výtvarné myšlení ve vlastním výtvarném projevu - četba poslech, rozhlas, TV

Pč Elektronika kolem nás , provoz a údržba domácnosti, příprava pokrmů - odborný tisk, televizní pořady

Tv Význam sportu pro každodenní činnost, pravidelný denní pohyb - tisk, rozhlas, TV

Ov Rozvoj osobnosti, sexuální výchova - filmy, články v tisku, časopisy , TV pořady

KAj nahrávky rodilých mluvčích, časopisy

CvČj viz ČJ

CvAj viz AJ

9. ročník

Čj

Slovanské jazyky - texty literatury starší

Věcné významy slov - encyklopedický, etymologický slovník, jazykové příručky, Slovník cizích slov, scény ze hry , z filmu, ukázky z knihy, styly z učebnice - beletrie, noviny, časopisy , práce s literárním textem, diskuse k četbě, práce v knihovně - bibliografie, anotace., kulturní dění současnosti - denní tisk, rozhlas, TV

Aj Poslechová cvičení na CD, časopisy, využití TV kurzů

M Poměr podobnosti při práci s plány a mapami, hodnoty goniometrických funkcí - tabulky, kalkulátor, základy finanční matematiky - tisk, televize

Ch Názvosloví kyselin a hydroxidů - tabulky, encyklopedie, spalování přírodních a průmyslově vyrobených paliv z hlediska péče o životní prostředí - tisk, televize, rozhlas
drogy - zprávy ze sdělovacích prostředků populárně naučné literatury,
zprávy o znečišťování životního prostředí

F Vesmír - orientace na mapě hvězdné oblohy, Planetárium

Př Země - odborné texty o názorech na vznik Země a složení vesmíru
horniny a nerosty - encyklopedické slovníky
údaje o životním prostředí , tisk, TV, rozhlas

Z Česká republika - mapa Evropy, vybrané obrazové materiály, filmy, videopořady, tisk, TV,
práce s mapami a atlasy, železniční a autobusový jízdní řád

D Dějiny od konce l9. st. do současnosti - poznatky z jiných předmětů, rozvoj vědy, techniky, vzdělanosti a umění
globální problémy lidstva a jejich řešení - historické filmy a dokumenty, historické prameny, TV a rozhlasové pořady

Ov Člověk a pracovní život - zákoník práce v pracovním životě, problémy nezaměstnanosti
Člověk a právo - právní předpisy, právní normy a zákon

Hv písně, poslechové skladby, hudebně pohybové projevy - poslechy, zpěvníky, TV pořady, zvuková podoba hudby vážné i populární

Rv Sexuální výchova - beseda se sexuologem nebo dětským a dorostovým gynekologem
prevence zneužívání návykových látek - práce s reklamou, zdravý životní styl

Vv představivost, fantazie a výtvarné myšlení ve vlastním projevu - čtení , TV pořady rozhlasové pořady

Svět práce - informace, ukázky z praxe prostřednictvím médií, exkurze

Tv - aktivní sport - rozvoj osobnosti - TV, rozhlas, denní tisk

3.Učební plán

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	1.stupeň	2.stupeň
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	33+6 **39**	15+2 **17**
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	9+3 **12**	**12**
	Další cizí jazyk	Německý jazyk	_	6 **6**
	Konverzace v AJ	Konverzace v Aj	-	0+2 **2**
Matematika a její aplikace		Matematika	20+5 **25**	15+2 **17**
Informatika	Informatika	Informatika	2+1 **3**	4
Člověk a jeho svět		Prvouka	**6**	_
		Přírodověda	3+1 **4**	_
		Vlastivěda	**2**	_
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	_	**8**
	Výchova k občanství	Výchova k občanství	_	2+2 **4**
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	_	7+1 **8**
	Chemie	Chemie	_	2+2 **4**
	Přírodopis	Přírodopis	_	4+4 **8**
	Zeměpis	Zeměpis	_	7+1 **8**
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	**5**	**4**
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	**7**	5+1 **6**
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	_	**2**
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	**10**	**8**
Člověk a svět práce		Praktické činnosti	**5**	2+1 **3**
		Svět práce	-	**1**
Disponibilní časová dotace			16	18
Celkem			**118**	**122**

Vyučovací předměty

1 - 5.ročník (1.stupeň)

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Český jazyk	7+1	7+2	7+1	6+1	6+1
Anglický jazyk	0	0	3+1	3+1	3+1
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1
Informatika	0	0	0	1	1+1
Prvouka	2	2	2	0	0
Přírodověda	0	0	0	1+1	2
Vlastivěda	0	0	0	1	1
Hudební výchova	1	1	1	1	1
Tělesná výchova	2	2	2	2	2
Praktické činnosti	1	1	1	1	1
Výtvarná výchova	1	1	2	2	1
	20	**21**	**25**	**26**	**26**

Disponibilní časová dotace:

1.ročník	**Matematika**	1 hodina
	Český jazyk	1 hodina
2.ročník	**Matematika**	1 hodina
	Český jazyk	2 hodiny
3.ročník	**Anglický jazyk**	1 hodina
	Matematika	1 hodina
	Český jazyk	1 hodina
4.ročník	**Anglický jazyk**	1 hodina
	Matematika	1 hodina
	Český jazyk	1 hodina
	Přírodověda	1 hodina
5. ročník	**Anglický jazyk**	1 hodina
	Matematika	1 hodina
	Český jazyk	1 hodina
	Informatika	1 hodina
Celkem		16 hodin

6. - 9.ročník (2. stupeň)

	6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Český jazyk	4+1	3+1	4	4
Anglický jazyk	3	3	3	3
Matematika	4+1	3+1	4	4
Informatika	1	1	1	1
Přírodopis	1+1	1+1	1+1	1+1
Zeměpis	2	2	2	1+1
Dějepis	2	2	2	2
Chemie	0	0	1+1	1+1
Fyzika	2	2	1+1	2
Praktické činnosti	1	1	0+1	0
Výtvarná výchova	1+1	2	1	1
Výchova k občanství	1	1	0+1	0+1
Hudební výchova	1	1	1	1
Tělesná výchova	2	2	2	2
Výchova ke zdraví	1	1	0	0
Svět práce	0	0	0	1
Další cizí jazyk	0	0	3	3
Konverzace v Aj	0	0+2	0	0
Celkem	**30**	**30**	**31**	**31**

Disponibilní časová dotace:

6.ročník	**Český jazyk**	1 hodina
	Matematika	1 hodina
	Přírodopis	1 hodina
	Výtvarná výchova	1 hodina
7.ročník	**Český jazyk**	1 hodina
	Matematika	1 hodina
	Konverzace v Aj	2 hodiny
	Přírodopis	1 hodina
8.ročník	**Chemie**	1 hodina
	Fyzika	1 hodina
	Výchova k občanství	1 hodina
	Přírodopis	1 hodina
	Praktické činnosti	1 hodina
9.ročník	**Přírodopis**	1 hodina
	Zeměpis	1 hodina
	Chemie	1 hodina
	Výchova k občanství	1 hodina
Celkem		**18 hodin**

Volitelné předměty:

7.ročník	**KAj / Nj**	2 hodiny
Celkem		**2 hodiny**

Poznámky k učebním plánům:

1 .Jednohodinové týdenní dotace (Pč, Vv …) lze organizovat jako „střídavé dvouhodinovky“ jednou za 14 dnů.
2. Zařazení průřezových témat je uvedeno výše a je součástí tohoto ŠVP, zároveň jsou součástí učebních osnov.
3. Jako další cizí jazyk je stanoven Německý jazyk.
4. Při realizaci jednotlivých vyučovacích předmětů jsou spojovány jednotlivé třídy a vytvářeny skupiny zcela v souladu se školským zákonem, RVPZV a ostatními platnými předpisy.
5. V případě některých předmětů probíhá část výuky formou besed, exkurzí, tématických výletů a pod.

4.Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Pravidla pro hodnocení žáků

1) Každé pololetí škola vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

2) Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhodl ředitel školy se souhlasem školské rady takto:

1. – 5. ročník hodnocen klasifikačním stupněm
6. – 9. ročník hodnocen klasifikačním stupněm

3) U žáka 1. a 2.stupně s vývojovou poruchou učení, rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka.

4) Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění dle metodických pokynů a doporučení poradenských zařízení.

5) Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

6) Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

7) Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

8) Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad.

9) V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne

součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

10) Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

11) Ředitel školy může žákovi, který po splnění povinné školní docházky nezískal základní vzdělání, povolit po posouzení důvodů uvedených v žádosti jeho zákonného zástupce a na základě dosavadních výsledků vzdělávání žáka pokračování v základním vzdělávání, nejdéle však do konce školního roku, v němž žák dosáhne osmnáctého roku věku.

12) Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné. Při hodnocení učitel vždy uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi, kterého hodnotí.

13) Průběžným hodnocením vyučující posuzuje, do jaké míry žák dosáhl klíčových kompetencí a cílů základního vzdělávání stanovených v rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (dále jen RVP ZV), do jaké míry naplnil očekávané výstupy jednotlivých vzdělávacích oblastí RVP ZV stanovené pro 1., 2., a 3. vzdělávací období, a do jaké míry naplnil konkretizované výstupy učebních osnov vyučovacího předmětu v daném ročníku stanovené ve školním vzdělávacím programu.

14) Pro získání podkladů pro hodnocení vyučující vybírá vhodné nástroje hodnocení z nástrojů hodnocení uvedených v ŠVP Škola základ života.

15) Zákonní zástupci jsou informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka prostřednictvím:

a) žákovské knížky,
b) vysvědčením a čtvrtletními hodnoceními
c) souborem motivačních prvků / smajlík, razítko, ocenění /,
d) třídních schůzek organizovaných školou zpravidla 2x ročně,
e) konzultací v rámci konzultačních hodin
f) osobního jednání s učitelem, které si předem dohodnou.

16) Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků při každodenní práci, jeho prostřednictvím se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků. Žák má prostor k tomu, aby provedl sebehodnocení dříve, než bude znát názor vyučujícího nebo spolužáka. Toto provede formou, která odpovídá jeho schopnostem. V případě klasifikace má žák právo na vyjádření svých připomínek a na odpověď učitele / slovní hodnocení jeho výkonu /. Sebehodnocení je chápáno jako dovednost, kterou by si měl žák osvojit. K rozvíjení této dovednosti dochází ve všech vzdělávacích oborech. Objektivní sebehodnocení žáka je jedním z východisek pro plánování dalších činností. Chybu je potřeba chápat jako

přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení. Při sebehodnocení se žák snaží popsat:

- co se mu daří
- co mu ještě nejde
- jak bude pokračovat dál

17) Při klasifikaci prospěchu se používá stupnice:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný
- uvolněn(a)

18) Kritéria klasifikace (a základní kritéria slovního hodnocení) prospěchu (dále jen kritéria):

1 - Žák dosahuje konkretizovaných výstupů, očekávaných kompetencí, klíčových kompetencí a cílů základního vzdělávání (dále jen stanovených výstupu) rychle, v určeném (nebo kratším) čase, s výrazným podílem samostatné práce a jen s minimální pomocí učitele. Projevuje výrazný zájem o výuku a o pozitivní rozvíjení své osobnosti. Řádně se na výuku připravuje a vzorně plní zadané úkoly. Při výuce plně využívá svých schopností, možností a rezerv.

2 - Žák dosahuje stanovených výstupů v určeném čase, jen s malou pomocí učitele. Je schopen samostatně pracovat. Projevuje zřetelný zájem o výuku a o rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava na výuku a plnění zadaných úkolů vykazují drobné nedostatky. Při výuce se snaží plně využívat svých schopností, možností a rezerv.

3 - Žák dosahuje stanovených výstupu, ale v delším než určeném čase a s výraznou pomocí učitele. Samostatné práce je schopen jen částečně. Projevuje částečný zájem o výuku a rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava na výuku a plnění zadaných úkolů často vykazují výraznější nedostatky. Svých schopností, možností a rezerv využívá při výuce jen částečně, a vykazuje jen malou snahu o zlepšení tohoto stavu.

4 - Žák dosahuje i přes výraznou pomoc učitele, a za mnohem delší, než určený čas, jen některých stanovených výstupu. Samostatné práce je téměř neschopen. Projevuje malý zájem o výuku a rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava na výuku trvale vykazuje výrazné nedostatky. Svých schopností, možností a rezerv využívá při výuce jen velmi málo, spíše ojediněle, a nejeví téměř žádnou snahu tento stav zlepšit.

5 - Žák nedosahuje prakticky žádných stanovených výstupů, ani ve výrazně delším, než určeném čase, a to i přes maximální pomoc a snahu učitele. Samostatné práce není schopen. O výuku a rozvíjení své osobnosti neprojevuje zájem. Na výuku se nepřipravuje. Své schopnosti, možnosti a rezervy při výuce nevyužívá; snahu zlepšit tento stav neprojevuje.

19) Při klasifikaci chování žáka na vysvědčení se používá stupnice:

- 1 – velmi dobré

- 2 - uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

20) Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování:
Stupeň 1 /velmi dobré/:

1a – Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Nedopouští se ani méně závažných přestupků.

1b - Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Na základě výchovného působení se však snaží své chyby napravit.

Stupeň 2 /uspokojivé/:
Chování žáka je v rozporu s pravidly slušného chování a ustanoveními školního řádu.

Stupeň 3 /neuspokojivé/:

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování a školním řádem.

21) Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka i při hodnocení chování žáka na vysvědčení se kromě výše uvedených kritérií vždy zohledňují osobnostní předpoklady, věk žáka a důležité okolnosti, které ovlivnily žákův výkon (žák se zdravotním postižením, zdravotním nebo sociálním znevýhodněním, žák, který není státním občanem ČR, apod.).

22) V případě použití slovního hodnocení jsou výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka.. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

23) Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení se provádí dle následujících formulací, případně dle synonym k těmto formulacím, které jsou při slovním hodnocení používány.

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami

1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá

Úroveň myšlení

1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští

1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností ,pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 – nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Píle a zájem o učení

1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 – nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

24) Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

a) prospěl(a) s vyznamenáním
b) prospěl(a)
c) neprospěl(a)
d) nehodnocen(a)

25) Žák je hodnocen stupněm

a) ***prospěl(a) s vyznamenáním,*** není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším

než 2 – chvalitebný (nebo odpovídajícím slovním hodnocením), průměr stupňů prospěchu ze všech povinných vyučovacích předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,

b) ***prospěl(a),*** není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

c) ***neprospěl(a),*** je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některých povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

26) Žák, který neprospěl nejvýše ze 2 povinných předmětů, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku (do konce srpna) v termínu stanoveném ředitelem školy. Opravné zkoušky jsou komisionální.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,

b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,

c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

27) Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku.

Při hodnocení žáka známkou do žákovské knížky je uplatňována zásada jedné známky v jednom řádku žákovské knížky /výjimku tvoří doplnění známek v případě ztráty žákovské knížky, případné doplnění známek/. K hodnocení známkou se používají v žákovské knížce známky: 1, 2, 3, 4, 5. Z motivačních důvodů lze použít i známky 1-, 1-2 apod. Ze zápisu v žákovské knížce musí být zřejmé, kdy, v jakém vyučovacím předmětu, a za co byl žák hodnocen (jaké dovednosti dosáhl, jakým nástrojem hodnocení byl hodnocen apod.). Zápisy typu: „opakování, prověrka, desetiminutovka, apod.“ by neměly být v žákovské knížce používány, neboť není zřejmé, za co je žák hodnocen. K zápisu připojí vyučující vždy svůj (zkrácený) podpis. Hodnocení získaných poznatků, vědomostí a dovedností je prováděno v jednotlivých předmětech písemnou nebo ústní formou minimálně 4 hodnocení za jedno čtvrtletí.

28) V případě slovního hodnocení je žák hodnocen označením stupně zvládnutí daného výstupu.

29) Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný

projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

30) Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

31) V případě výchovných opatření je vše podřízeno §17odst2 vyhl.č.48/2005, ve znění pozdějších předpisů.

Pochvaly

Pochvalu třídního učitele může žáku udělit třídní učitel buď na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních pedagogů, případně pedagogické rady(např. výrazný projev školní iniciativy,déletrvající úspěšná práce, reprezentace školy atd.), po projednání v pedagogické radě.

Pochvalu ředitele školy může žáku udělit ředitel školy na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních pedagogů, pedagogické rady či jiné fyzické osoby(např.mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, statečný nebo záslužný čin atd.), po projednání v pedagogické radě.

Kázeňské přestupky

V případě porušování školního řádu, neplnění školních povinností, případně jiných přestupků a provinění jsou zákonní zástupci žáka informováni zápisy v žákovské knížce, telefonicky, osobně při návštěvách školy na třídních schůzkách, v rámci konzultačních hodin pedagogů, případně po telefonické domluvě.

Stupně závažnosti porušení kázně, školního řádu případně jiných přestupků a provinění.

a)*Méně závažné porušení kázně a školního řádu*

Považují se zejména: nepřipravenost na výuku(pomůcky a úlohy), nepřezouvání se, rušení výuky, nerespektování pokynů pedagoga,pozdní příchody na výuku, nedbalostní chování k majetku školy, znečisťování okolí školy, neuctivé chování k pracovníkům školy a ostatním žákům, hrubé a neslušné vyjadřování..

Podle četnosti a závažnosti provinění a přestupků může být uděleno napomenutí, důtka třídního učitele nebo důtka ředitele školy.

b)*Závažné a hrubé porušení kázně a školního řádu*

Považují se zejména: opakované méně závažné porušení kázně a školního řádu, a to i přes opakovaná písemná upozornění, neslušné, hrubé a agresivní chování k zaměstnancům školy, opakované nerespektování příkazů pedagogů,úmyslné poškozování majetku školy, krádež, neomluvené absence, podvod, kouření, požívání alkoholu, omamných a psychotropních látek ve škole a na školních akcích, stav vyvolaný těmito látkami v rámci pobytu ve škole, manipulace s drogami a zbraněmi ve škole a na školních akcích, hrubé chování a šikanování spolužáků, nedovolené zásahy do programového vybavení školních počítačů a manipulace s nimi, nevhodné a hrubé chování na veřejnosti a úmyslné způsobení újmy na zdraví jiné osoby.

Podle četnosti a závažnosti může být udělena důtka ředitele školy..

32) Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě. Následně ředitel školy nebo třídní učitel oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho

zákonnému zástupci. Třídní učitel zaznamená udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

33) Za účelem objektivního prošetření, projednání a posouzení závažných porušení pravidel a povinností stanovených tímto Školním řádem, příp. jinými závaznými předpisy, může ředitel školy ustanovit výchovnou komisi. Jejími členy mohou být kromě pedagogických pracovníků školy i externí pracovníci, jejichž profese, vzdělání a zkušenost souvisejí s řešenou problematikou. Výchovná komise připravuje podklady pro projednání chování žáka v pedagogické radě a navrhuje řediteli školy vhodné způsoby řešení problému.

Schváleno školskou radou dne: 20.8.2026

Schváleno pedagogickou radou: 25.8.2026

Platnost: 1.9.2026

Mgr.Jan Hůla
ředitel Základní školy a mateřské školy Slabce

Příloha č.1

Standardy RVP ZV se stávají platnou součástí ŠVP Škola základ života, s platností od 30.8.2012.

Vzhledem k jejich rozsahu budou přiloženy jen v elektronické formě.

Mgr.Jan Hůla

ředitel ZŠ a MŠ Slabce

Příloha č.2

Výuka plavání(Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy čj. MSMT- 7019/2017)

Do učebních plánů na 1.st. ZŠ se doplňují výstupy dle RVP ZV, pro 2.období v kapitole Tělesná výchova:

Adaptace na vodní prostředí, dodržení hygieny plavání, zvládání základních plaveckých dovedností a plavecké techniky s ohledem na individuální předpoklady, sebezáchrana a bezpečnost.

Výuka plavání bude realizována, na základě rozhodnutí ředitele školy a schválení školskou radou, ve 3.a 4. ročníku v rozsahu 40ti hodin (20+20).

Základní plavecká výuka bude realizována po rekonstrukci jediného dosažitelného(ekonomicky, dopravně a organizačně) plaveckého bazénu v Rakovníku.

Ve škol.roce 2017/18 nebude realizována z výše uvedených důvodů, v případě včasné rekonstrukce bude přesunuta do vyšších ročníků.

Schváleno školskou radou dne: 16.5.2017

Schváleno pedagogickou radou: 21.6.2017

Platnost: 1.9.2017

Mgr.Jan Hůla

ředitel ZŠ a MŠ Slabce